Элим деб, юртим деб, ёниб яшаш керак

Туркистон

1925 йилдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ ГАЗЕТАСИ

1998 йил 18 март Чоршанба.
№ 21 (144114)

ҚИЗИҚАРЛИ КЎРГАЗМА

Таниқли рассом, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Азиза Маматова мўйқаламига мансуб портретлар, пейзаж ва натюрмортлар санъат мухлисларига яхши маълумдир. Ўзбекистон Бадиий академияси кўргазмалар залида унинг энг сара асарлари кўргазмаси очилди.

- Тасвирий санъатда портрет жанри энг қийин ва масъулиятли ҳисобланади,- дейди Ўзбекистон халқ рассоми, Бадиий академиянинг фахрий академиги Неъмат Қўзибоев. - Азиза Маматова Малик Набиев, Раҳим Аҳмедов, Абдулҳақ Абдуллаев каби тасвирий санъат усталари изидан бориб, айниқса портрет яратиш соҳасида муайян муваффақиятларга эришди.

Мусаввирнинг Алишер Навоий, Заҳириддин Муҳаммад Бобур, Нодира, Камолиддин Беҳзод, Ибн Сино, Абдулла Қодирий портретлари томошабинларда айниқса катта қизиқиш уйғотмоқда.

Б.МАНСУРОВ,
ЎзА мухбири

ВАЗИРЛАР БИШКЕКДА УЧРАШДИЛАР

БИШКЕК, 17 МАРТ. Қирғизистон пойтахтида Ўзбекистон Республикаси, Қозоғистон Республикаси ва Қирғизистон Республикаси Бош вазирлари Кенгашининг навбатдаги йиғилиши бўлди. Йиғилишда Ўзбекистон Бош вазири Ўткир Султонов, Қозоғистон Бош вазири Н.Балгимбаев ва Қирғизистон Бош вазири А.Жумагулов бошчилигидаги делегациялар иштирок этди.

Музокаралар чоғида мамлакатлар ўртасидаги интеграция жараёнларини янада ривожлантириш ва чуқурлаштириш масалалари муҳокама этилди. Жумладан, халқаро консорциумлар ташкил этиш бўйича таклиф, шунингдек, Сирдарё ҳавзаси сув-энергетика ресурсларидан, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва табиат инъомларидан тўғри фойдаланиш каби масалалар, соғлиқни сақлаш ва тиббиёт фани соҳаларида Қозоғистон, Қирғизистон ва Ўзбекистон республикаларининг ҳамкорлик дастури тўғрисидаги ҳукуматлараро битимлар лойиҳалари ҳамда кун тартибидаги бошқа қатор долзарб масалалар кўриб чиқилди.

Музокаралар натижасига кўра тегишли ҳужжатлар имзоланди. Ўзбекистон, Қозоғистон ва Қирғизистон Бош вазирлари оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашар эканлар, улар иқтисодиётнинг кўплаб соҳаларида ҳамкорликнинг мустаҳкамланаётганлиги тўғрисида мамнуният билан гапирдилар ва интеграцион жараёнларнинг бундан буёнги ривожланиши мамлакатларимиз олдидаги мақсадларга тезроқ эришишига ёрдам беришига ишонч билдирдилар.

Шу куни уч Марказий Осиё давлатлари ҳукумат делегациялари раҳбарлари Қирғизистон Республикаси Президенти Асқар Акаев томонидан қабул қилиндилар. Бўлиб ўтган суҳбат чоғида ягона иқтисодий ҳудудни ташкил этган мамлакатлар саноат корхоналари ишини янада кучайтириш масалалари, шунингдек, шу ойнинг охирларида Тошкентда бўлиши мўлжалланган Давлатлараро Кенгаш мажлисига тайёргарлик масалалари муҳокама этилди.

Баҳодир МАМАЖОНОВ,
"Жаҳон" АА махсус мухбири

Ҳамкорлик робиталари

ЯПОНИЯ ҲУКУМАТИ ГРАНТЛАРИ

«Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармасида Япония ҳукуматидан жами 120 минг АҚШ доллари миқдорида грант олишга иккита битим имзоланди. Бу грантлар жамғарманинг Тошкентдаги иккита болалар муассасаси - кўзи ожиз болалар интернат-мактаби ҳамда 5-болалар шифохонасини замонавий жиҳозлар билан таъминлашга қаратилган лойиҳаларини амалга оширишга кичик кўламда беғараз ёрдам бериш доир Япония дастури доирасида ажратилди.

«Соғлом авлод учун» жамғармаси бу мабла̄ғ ҳисобидан интернат тарбияланувчилари билан машғулотлар ўтказиш учун зарур бўлган махсус ўқув асбобларини, шунингдек, янги туғилган гўдаклар ва ёш болалардаги турли касалликларни аниқлаш учун фойдаланиладиган ултратовуш ташхис аппаратини сотиб олиши мумкин. Ташхис аппарати Тошкентдаги 5-болалар шифохонасида ўрнатилади. Шифокорлар шу асбоб ёрдамида гўдакларнинг ўсиш пайтидаги ўзгаришларни ўз вақтида аниқлаш, бинобарин, уларни даволаш жараёнини тезлаштириш имкониятига эга бўлади.

- Бу битимлар баҳор, меҳр-шафқат ва эзгулик байрами - Наврўз арафасида имзоланган рамзий маънога эга, - дейди «Соғлом авлод учун» жамғармаси бошқаруви раиси Гулнора Йўлдошева. - Шарқда азалдан шу байрам арафасида муҳтожларга, энг аввало болаларга ёрдам бериш одат бўлган. Ёш авлод тўғрисида ғамхўрлик қилиш Ўзбекистон раҳбариятининг келажакка қаратилган сиёсатининг таркибий қисмидир. Давлатимиз барча кичкинтойларимизга доимий равишда ҳомийлик қилмоқда, ногирон болалар ва беморларга алоҳида эътибор бермоқда. Ёш авлодни соғломлаштириш давлат дастурини бажариш Президентимиз Фармонига биноан тузилган «Соғлом авлод учун» жамғармаси зиммасига юкланган. Жамғарманинг хорижий алоқалари ҳам бу дастурнинг амалга оширилишига кўмаклашмоқда. Япония ҳукумати ўзининг Ўзбекистондаги элчихонаси кўмаги билан бизга биринчи марта грант ажратаётгани йўқ. Илгари ажратилган маблағ ҳисобидан республика болалар руҳий-неврологик касалхонаси, шунингдек, Чирчиқ ва Нукус шаҳарларидаги туғруқхоналар учун жиҳозлар, Нукус юқумли касалликлар шифохонаси учун тозалаш қурилмаси сотиб олинган эди. Яна бир қанча шундай лойиҳаларни амалга ошириш режалаштирилмоқда.

Битимларни имзолаш маросимида Япониянинг Ўзбекистондаги Муваққат ишлар вакили Накажима Хидеоми иштирок этди.

А.ИВАНОВА,
ЎзА мухбири

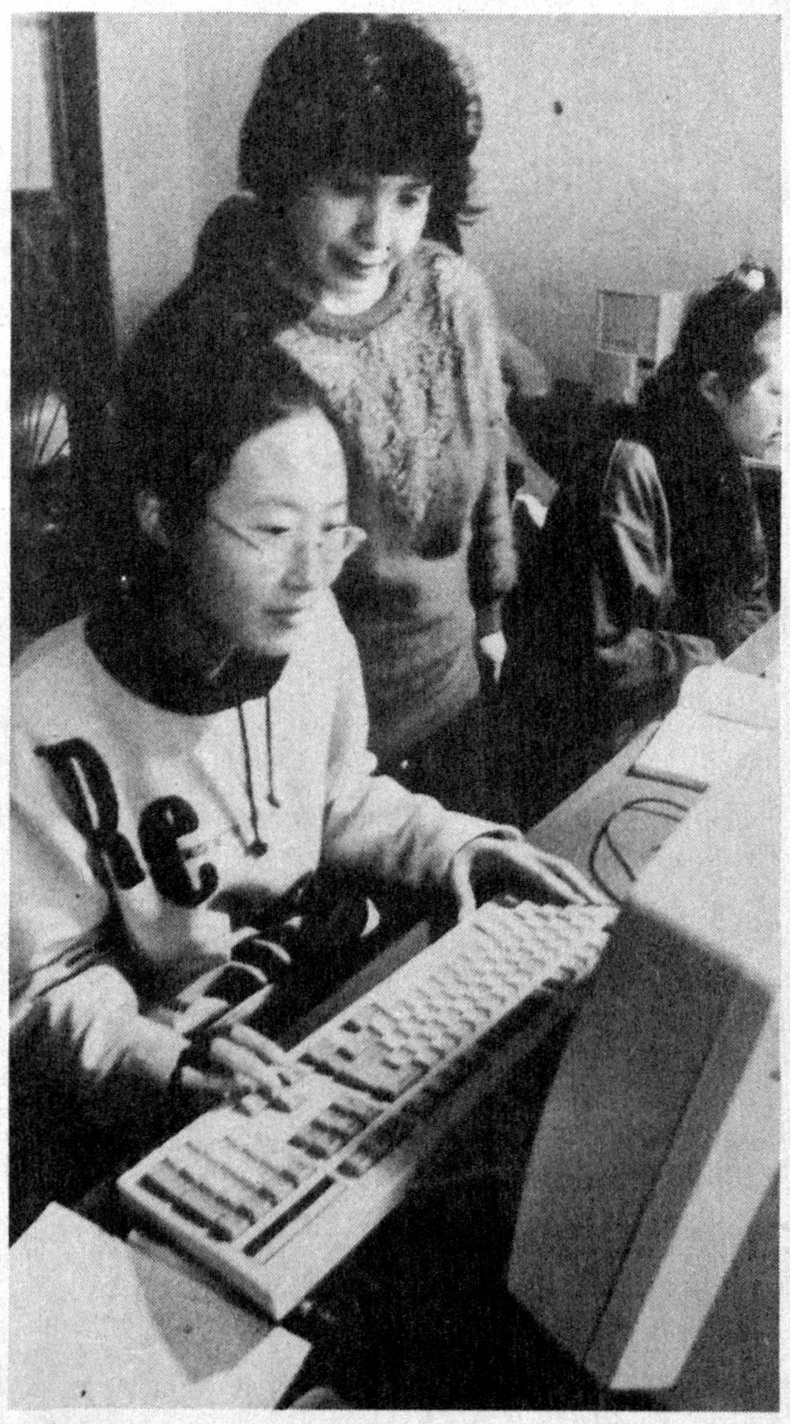

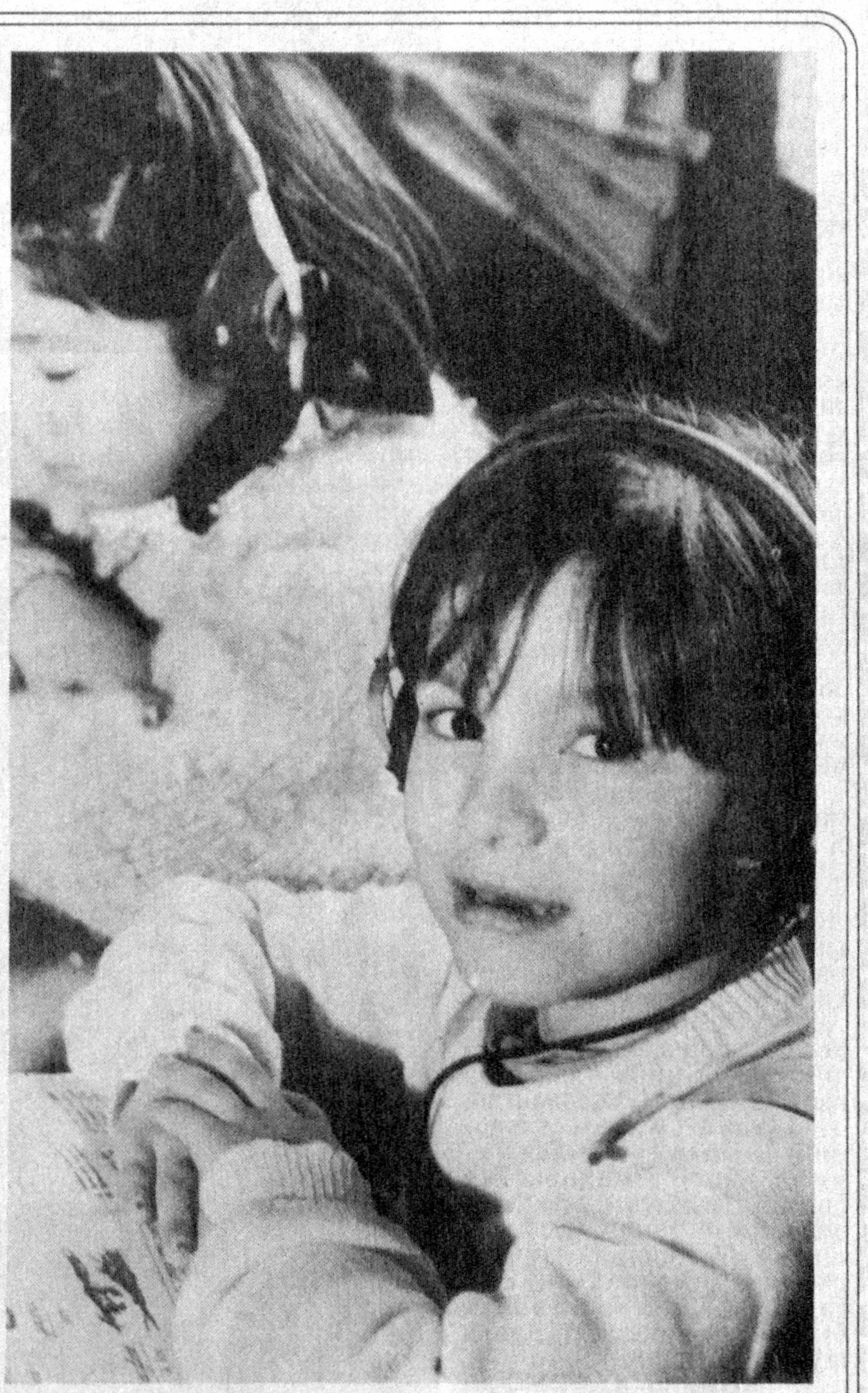

ҲАММА ГАП ИШ БИЛИШДА

Бундан бир қанча вақт илгари тадбиркор педагог Аслиддин БАҲРИЕВ вилоят халқ таълими бошқармасининг кўмаги билан Пастдарғом туманида "Амироз индастрейз" Ўзбекистон -- Америка қўшма корхонасининг филиалини ташкил қилган эди. АҚШ лик ишбилармонлар филиал фаолиятини йўлга қўйиш учун 100 минг доллар миқдорида сармоя ажратишганди. Мана шу сармоянинг бир қисми ишлаб чиқаришни ташкил қилишга сарфланган бўлса, яна бир қисми маориф соҳасига ишлатилди.

Бугунги кунда қўшма корхона филиали қошида ўсимлик ёғи тайёрлаш цехи ва тегирмон ишлаб турибди. Бу ерда ойига 30 тонна ёғ, 50 тонна ун тайёрланмоқда. Келгусида америкалик ҳамкорлар билан биргаликда хўжалик совуни ишлаб чиқариш цехи, спагетти тайёрлаш линияси ва Нуробод туманида маъданли сув қадоқлаш корхонасини ташкил этиш мўлжалланмоқда.

Айни пайтда қўшма корхона филиали қошида 160 нафар бола таълим олаётган мактаб фаолият кўрсатмоқда. Мактаб барча керакли ускуналар ва компьютерлар билан жиҳозланган. Ўқув дарсликлари эса Америка Қўшма Штатларидан келтирилган. Бу ерда ўқувчилар инглиз тили ва компьютерда ишлашни чуқур ўрганадилар. Бошқа мактаблардан фарқ қилиб, бу таълим масканида чет тилини ўрганишда ўқитишнинг илғор усулларига кенг ўрин берилган, дарс пайтларида аудио ва видео техникаларидан фойдаланади.

Суратларда: корхона қошидаги мактабда машғулот пайти.

ЎзА

"КАМОЛОТ" ВА МАТБУОТ

Ўзбекистон республикаси ёшларининг "Камолот" жамғармасида бўлиб ўтган давра суҳбати бугунги ёшлар матбуоти олдида турган долзарб вазифалар ва муаммоларга бағишланди.

Унда республика ва вилоятлар ёшлар нашрларининг Бош муҳаррирлари, журналистлар иштирок этди.

Давра суҳбатини "Камолот" жамғармаси бошқаруви раиси Ҳотам Абдураимов бошқарди.

Маълумки, бугунги кунда республика ёшларининг "Камолот" жамғармаси муассислигида учта газета, тўртта журнал чоп этилмоқда. Жамғарманинг кўплаб вилоят бўлимлари ҳам ўз нашрларига эга.

Ёшларнинг маънавий ва баркамол авлод сифатида шаклланишида аввало "тўртинчи ҳокимият"нинг хизмати катта ҳисобланади. Аммо ҳаётимизда изчил ўзгариб бораётган иқтисодий, ижтимоий ўзгаришлар ёшлар матбуотида етарлича ёритилмаётгани учрашув иштирокчилари томонидан таъкидлаб ўтилди.

Жамғарманинг қуйи тизимлари муассислигида чоп этилаётган газеталар ишини ташкил қилиш, уларнинг савиясини ошириш тўғрисида ижодий мулоқот бўлди.

Ёшлар нашрларининг «Оила йили»да ёритиши зарур бўлган мавзулар атрофлича муҳокама қилиниб, режалар белгилаб олинди. Турли вилоятлардан келган ёш журналистларга керакли тавсия ва маслаҳатлар берилди.

Учрашувда Ўзбекистон оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий жамғармасининг ҳамраиси Ҳ. Дўстмуҳаммад иштирок этди.

ЛАЙЛО,
ўз мухбиримиз

РУҲИЙ ПОКЛАНИШ САРИ

Андижонда "Ёш авлод камоли -- она юрт истиқболи" мавзуида ҳудудий семинар бўлиб ўтди. "Камолот" жамғармаси бошқаруви ташаббуси ва вилоят ҳокимлигининг саъйи ҳаракатлари билан ўтказилган мазкур семинарга Фарғона, Наманган ва Андижон вилоятларидаги туман ва шаҳар ҳокимларининг маънавият ва маърифат масалалари бўйича ўринбосарлари, хотин-қизлар кенгашлари ҳамда "Камолот", "Маҳалла", "Нуроний" жамғармалари бўлимларининг раислари, прокуратура, халқ таълими, ички ишлар тизимлари, олий ва ўрта махсус билим юртлари ва диний идоралар вакиллари иштирок этдилар.

Анжуманни Республика ёшларининг "Камолот" жамғармаси бошқаруви раиси Ҳотам Абдураимов олиб борди. Унда бугунги кун ёшларида маънавий етуклик ва диний тушунчаларни тўғри шакллантириш масалалари муҳокама қилинди. Бу ҳақда Халқаро Ислом тадқиқотлари маркази Директори Маҳмудхўжа Нуриддинов, Тошкент давлат университетининг профессори Нуриддин Алиқориев, "Маҳалла" ҳайрия жамғармаси Андижон вилоят бўлими раиси А.Солиев, Андижон вилоят прокуратурасидан Т.Тоштемировлар маъруза қилдилар.

Ҳар бир маъруза қизғин музокараларга сабаб бўлди. Чунки, нотиқлар асосан инсон ҳаётининг маънавият каби нозик ва мураккаб томонлари, ёшлар тарбияси ҳамда умуминсоний маънавий бойликлар, қадриятлар билан ҳисоблашмаслик, ҳуқуқий билимсизлик оқибатида келиб чиқадиган беҳисоб зарарлар хусусида фикр юритдилар.

Кун тартибида белгиланган маърузаларда ҳам, музокарага чиққан нотиқларнинг сўзларида ҳам асосий эътибор диний хурофотга берилишнинг оқибатларига қаратилди. Семинарда иштирок этган прокуратура ходимлари жойлардаги ҳуқуқбузарликлар ва диний хурофот таъсирида юз бераётган кўнгилсизликлар ҳақида ахборот бердилар.

Семинарда Андижон вилояти ҳокими ўринбосари Н.Саидов иштирок этди.

Т.ҚУРБОНОВ

Сатрлар тасмасидан

МАҲАЛЛАДА

Куни кеча Пискент туманидаги "Янгиобод" маҳалласида биринчилардан бўлиб баҳор байрами -- Наврўз нишонланди. Эрта тонгдан карнай-сурнай садоси янграб, маҳалла аҳлини баҳор байрамига чорлади. Дастурхон ёзилиб, баҳорнинг хушбўй таоми -- сумалак ҳамда турли ноз-неъматлар тортилди. Маҳалланинг ёшу қариси Наврўз байрамини қувонч билан қарши олдилар.

Байрамни "Янгиобод" маҳалла қўмитаси раиси Эгамберди Икромов очиб, меҳмонларни баҳор айёми билан табриклади. Сўнг хотин-қизлар қўмитасининг раисаси Ҳуриниса Ҳакимова йиғилганларни қутлади.

Хонандалар Ҳасан Абдуллаев, Юнус Икромов, Саъдулла Эшонов ва бошқалар ўзларининг дилрабо куй ва қўшиқлари билан даврага файз киритдилар.

Шунингдек, 5-ҳамда 42-ўрта мактаб ўқувчилари ўзларининг рақслари ҳамда куй-қўшиқлари билан маҳалла аҳлини хушнуд этишди.

Гулноз АҲМАДЖОНОВА

УНИВЕРСИТЕТДА

14 март куни Тошкент Давлат Иқтисодиёт Университетида байрам муносабати билан ҳашар ўтказилди.

Ҳашарда талабалар, ўқитувчилар ҳамда техник ходимлар иштирок этишди.

Университетнинг ташқи ҳамда ички ҳовлиси, йўл бўйлари, ариқлар тозаланди.

--Байрамни кўнгилли ўтказиш тадбирларини белгилаб, шу асосда иш олиб бормоқдамиз, -- дейди университет "Камолот" жамғармаси жамоатчилик маркази раиси Т. Аҳмедов. -- Масалан, бугунги кунда университетда "Ораста" клуби ташкил этилган. Биринчи босқич талабаларидан иборат бўлган "Ораста" ўзининг фаоллиги билан барчанинг олқишига сазовор бўлмоқда.

Шуни ҳам таъкидлаш жоизки, талабаларимиз галдаги ўтказиладиган байрам тадбирларига ҳозирлик кўрмоқдалар.

Ж. ҚОДИРОВ,
талаба

ТАДОРИК

Ўлкамизга Наврўз кириб келяпти. Назаримда, жамиятимизда рўй бераётган янгиланишлар билан ушбу байрам ўртасида табиий мутаносиблик мавжуд. Ўзлигимизни англаб етганимиз сари бу қутлуғ айёмнинг муқаддас анъаналари ҳам биз учун тобора аҳамиятли бўлиб бормоқда.

Абу Райҳон Берунийнинг "Китобат ат тақвим", Маҳмуд Қошғарийнинг "Девони луғатит турк", Умар Ҳайём нинг "Наврўзнома" асарларида Наврўз байрамининг милоддан аввалги 558-529 йиллардан бошлаб нишонлаб келингани маълумдир. Демак, ушбу байрам таваллуди 26 аср олдинги даврга тўғри келади. Унинг нишонланиши нафақат тантаналарга, балки байрам туфайли эзгу ишларнинг гўзал урф-одатларга боғлиқ ҳолда юзага келиши билан қадрлидир. Наврўз арафасида ўзаро урушлар тўхтатилган. Кўча-кўйлар тартибга келтирилиб, анъанага мувофиқ ҳамманинг янги ва озода либос кийиши удум бўлган. Ушбу кунларда беморлар ҳолидан хабар олиш, узоқ-яқин қариндошларникига бориш, марҳумлар қабрини зиёрат қилиш каби одатлар туфайли одамлар ўртасидаги меҳр-оқибат риштaлари мустаҳкам боғланган. Байрам тадориги деҳқончилик юмушлари билан янада жонли тус олган.

Наманганда ҳам Наврўз сайлини унинг худди ана шу фазилатларини ҳисобга олган ҳолда амалга оширмоқчимиз. Бу бизнинг эзгу режаларимиз "Камолот" жамғармасининг Наманган вилояти бўлимида бир қатор тадбирлар билан боғлиқ ҳолда белгилаб қўйилган.

14 март куни вилоятимизда оммавий ҳашар ўтказилди. Унда албатта вилоятимиз ёшлари фаол иштирок этишди. Шу куни кўчалар ва ариқлар тозаланиб, дарахтлар оқланди.

Келгусида вилоятимиздаги мавжуд меҳрибонлик уйлари тарбияланувчилари, кам таъминланган, шароити оғир оилалар ва ногиронлар ҳолидан хабар олиш каби хайрли ишлар режалаштириб қўйилган.

Биз -- ёшлар Наврўз тантаналари-ю, анъаналарини эъзозлашимиз билан аждодларимиз руҳини шод этамиз ва бу шодиёнамизни келажак остонасидаги дадил қадамларимиз деб биламиз.

Ҳошимжон ДЎЛМОНОВ,
"Камолот" жамғармаси Наманган вилоят бўлими раисининг ўринбосари

РЕЖАЛАР АНИҚ

Тошкент вилояти "Камолот" жамғармасининг шаҳар ва туман бўлимлари Наврўзни умумхалқ байрами даражасида ўтказиш учун қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Кўча ва хиёбонлар тартибга келтирилиб, маҳаллаларда ободончилик ишлари олиб борилаётир. Шаҳар ва туманлар кўркам ва ораста ҳолатга келтирилмоқда. Қуйида туманлардаги тайёргарликлар ҳақида ҳикоя қилинади:

ЗАНГИОТА. Туман марказидаги сайилгоҳда байрам куни "Табиат шайдолари ҳиёбони"нинг очилиш маросими ўтказилади. Кўргазма ташкил этилиб, сайроқи қушлар, аквариум балиқлари, санъат асарлари намойиш этилади. Унда мактаб ўқувчилари, ҳаваскорлар ўз касб ва ҳунарларини томошабинлар эътиборига ҳавола қилишади.

БЎКА туманидаги 15-"Меҳрибонлик уйи" тарбияланувчилари учун катта байрам дастурхони ёзилади. Унга турли ноз-неъматлар, кўкатлардан тайёрланган таомлар билан бир қаторда Наврўз туҳфаси - сумалак ҳам тортилади.

Туман марказидаги ўйингоҳда спортнинг бокс, футбол, миллий кураш турлари бўйича мусобақалар ўтказилади.

ОҲАНГАРОН. "Камолот"чилар туманда яшовчи кам таъминланган 29 оила ва 22 нафар етим болани байрам дастурхонига таклиф этади. Уларнинг ҳар бирига янги уст-бош, озиқ-овқат маҳсулотлари тарқатилади. Бу ишда туман ҳокимлиги моддий ва маънавий ёрдам кўрсатмоқда.

ҚИБРАЙ тумани марказида катта тўй. "Камолот" жамғармаси, ҳокимлик, "Фахрийлар" жамғармаси ҳамда тумандаги ҳомий ташкилотлар билан биргаликда 20 нафар боланинг суннат тўйлари, 10 нафар келин-куёвнинг никоҳ маросимлари бўлиб ўтади. Юртга сумалак билан бир қаторда ош тортилади.

"Камолот" жамғармаси шу куни 3 нафар тўйболаларга ҳисоб дафтарчаси очиб, уларнинг ҳар бирига 1000 сўмлан пул ўтказади.

БЕКОБОД туманидаги Педагогика билим юртида таҳсил олаётган 3 нафар қизга "Камолот" жамғармаси томонидан таъсис этилган махсус стипендиялар топширилади.

Туман маркази -- Зафарқўрғонда байрам концерти намойиш этилади. Унда ўқувчиларнинг "Ниҳол" ижодий уйи қошидаги Қўғирчоқ театри жамоаси "Бўғирсоқ" номли янги спектаклни томошабинларга тақдим этади.

ОЛМАЛИҚ тумани марказидаги Амир Темур кўчасида "Самовий нур" маданий марказининг очилиш маросими бўлади. Марказ туман ёшларига маданий ва маиший хизмат кўрсатишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Шу куни Тошкент вилоятининг ҳунар-техника билим юртлари ўртасида вилоят биринчилиги учун «Камолот кубоги» бўйича баскетбол мусобақалари ҳам бўлиб ўтади.

Ж. МАҲМУДОВ

Миллий дастур — эртанинг ўйлари

ИБРАТЛИ ИШЛАР

Аҳадулло ака айтган бир гап узоқ вақтгача хаёлимдан нари кетмади. У киши ўшанда шундай деганди: "Лайлак бола очишидан аввал уя қуради, шунда ҳамманинг диққат-эътибори, кўзи лайлакда бўлади. Қуш учиб кетгач, уяга ҳеч ким эътибор бермайди."

-- Шундоқ шаҳар маркази—катта йўл бўйидаги бинога сўнгги пайтда одамлар янада эътибор билан қарайдиган бўлишди. Бино ва унинг атрофида ҳар куни файзли ўзгариш содир бўларди. Даставвал, бинонинг ташқи кўринишидаги ўзгариш, сўнг эътиборсизлик туфайли кўмилаёзган фавворанинг қайта таъмирланиши, газета-журнал ўқиб, ҳордиқ чиқариш учун ўриндиқларнинг ўрнатилиши... Булар арзимас гапдай туюлгани билан айниқса, талаба-ёшлар учун ўзига хос янгилик эди.

Зеро, кейинги ўн йил ичида Қарши савдо техникумида тўрт марта раҳбар алмашганлиги-кадрлар қўнимсизлиги, илм масканининг ўқув-тарбиявий, моддий аҳволига салбий таъсир кўрсатган. Бир маҳаллар қарийб 1000 талаба ўқийдиган даргоҳда сўнгги йиллар бор-йўғи 70 талаба ўқирди. Аҳадулло Муаллимовнинг бу ерга директор бўлиб тайинланганлиги аввало, илм маскани жамоаси қалбида умид ва ишонч уйғотди.

Даставвал билим юрти биносини таъмирлашга киришилди. Бунга олти ой ичида ўн миллион сўмлик маблағ сарфланди.

Ҳозирги савдо техникумига қадам қўйган киши, бу ердаги озодалик, тартибни, дид билан безатилган ўқув хоналарини кўриб қувонади.

1998-99 ўқув йилида эса янги бўлимларни очиш режалаштирилди. Бухгалтерия ҳисоби, молия-солиқ ва солиққа тортиш, ҳуқуқшунослик, маркетинг ихтисосликлари бўйича талабалар қабул қилиш мўлжалланган.

Бўлажак мутахассисларнинг малакаси ўқитувчиларнинг касб маҳоратига боғлиқ. Техникумда ўқитувчиларнинг танлов асосида ишга қабул қилинаётганлиги, уларнинг сафи ёш, ғайратли мутахассислар билан тўлдирилаётганлиги шундан далолат.

Комила КАРОМОВА

Суратларда: техникум ҳаёти акс этган.

Ш.ШАРОПОВ суратлари

ИҚТИДОРЛИЛАР МАСКАНИ

Истиқлол билан бир кунда, 1991 йилнинг 1 сентябрида Жондор тумани марказида кимё ва биология фанларини чуқур ўрганишга ихтисослашган 127-лицей-интернатининг ташкил этилиши вилоятда малакали мутахассис кадрлар тайёрлаш борасида улкан қадам бўлган эди.

Шуниси эътиборга моликки, ҳозирги кунда бу билим масканини битириб чиққанларнинг деярли 90 фоизи турли олийгоҳларнинг талабаларидир. Ўқув даргоҳида Бухоро тиббиёт институти, Бухоро Давлат университети профессор-ўқитувчилари дарс бермоқда. Таҳсил давомида биология, кимё, инглиз тили машғулотларига кўпроқ ўрин берилиб, замонавий китоб ва қўлланмалар, ўқитишнинг техник воситаларидан кенг фойдаланилмоқда.

Илҳом САФАРОВ,
ЎзА мухбири

АМАЛИЙ АНЖУМАН

Ўзбекистон Давлат Жаҳон тиллари университетида "Камолот" жамғармаси Тошкент шаҳар бўлими ташаббуси билан олий ўқув юртлари "Камолот" жамоатчилик марказлари раисларининг амалий анжумани бўлди. Унинг қатнашчилари жаҳон тиллари университети "Камолот" жамоатчилик марказининг кўп қиррали иш фаолияти билан яқиндан танишдилар ва ўзаро фикр алмашдилар. Учрашувда Республика ёшлари "Камолот" жамғармаси бошқаруви раиси Ҳотам Абдураимов қатнашди ва жамоатчилик марказлари ишларини яхшилаш борасида ўз фикрларини билдирди.

М. НИШОНОВ,
Жаҳон тиллари университетининг маънавий ишлар бўйича биринчи проректори

ЎЗБЕК ДИПЛОМАТИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Токиода мамлакатда рўйхатдан ўтган чет эллик дипломатлар ўртасида япон тилининг энг яхши билимдонларини аниқлаш бўйича анъанавий танлов бўлиб ўтди. Танловнинг махсус мукофотига Ўзбекистон Республикасининг Япониядаги элчихонаси иккинчи котиби Ботир Аллаев сазовор бўлди.

Япон Ташқи ишлар ҳамда Маориф вазирликлари томонидан ташкил этилган ушбу танловда ўн тўққиз дипломатик ваколатхоналардан 24 та дипломат қатнашди. Танлов шартига кўра ҳар бир иштирокчи Япония ҳақидаги таассуротларини беш дақиқа ичида гапириб бериши керак эди.

Биринчи совринни япон ва немис миллатининг бир нечта ўхшаш ҳислатларини топа олган Германия элчихонаси ходими Вольфган Бокхольдга насиб этди. Ўзбек дипломатик миссиясида уч йилдан бери ишлаб келаётган ҳамюртимиз мамлакатга келган илк ойларида бошидан кечган воқеаларни гапириб берди.

Оммавий ахборот воситалари танловга катта эътибор қаратди. Токионинг етакчи газеталари танлов натижалари ва ғолиблари тўғрисида мақолалар чоп этди.

Ўзбек дипломатининг муваффақияти тасодифий эмас, албатта. Яқин-яқинларда республикамизда япон тили мутахассислари саноқли бўлган бўлса, ҳозирга келиб фақатгина Тошкент давлат Шарқшунослик институтининг ўзида тахминан икки юз талаба япон тилини ўрганмоқда. Ўн нафар талаба эса уни бевосита Японияда ўзлаштирмоқда.

Музаффар ЗОҲИДОВ,
"Жаҳон" АА мухбири
Токио

БИЛИМДОН БЎЛИШ ЯХШИ-ДА!

"Камолот" жамғармаси Ҳамза тумани бўлими Миллий Табобат бирлашмаси билан ҳамкорликда Наврўзга бағишлаб кўпгина тадбирлар ўтказиб келмоқда.

Яқинда "Авиасозлар" маданият саройида бўлиб ўтган "Ҳамшира-98" кўрик-танлови ҳар йилгидан ҳам қизиқарли мавзулар асосида ташкил қилинди.

Унда иштирок этган туман шифохоналарининг ҳамширалари ўзларининг ҳар томонлама билимдонликларини намойиш этишди. Кўрик-танловнинг ҳар бир босқичини ҳакамлар ҳайъати баҳолаб, ғолибларни аниқлади. Биринчи ўринни 4-шаҳар болалар шифохонасининг ҳамшираси Гуллола Исмоилова, иккинчи ўринни шаҳар болалар шифохонаси ҳамшираси Шоҳиста Исмоилова ва ниҳоят учинчи ўринни 3-шифохона ҳамшираси Дурдона Шамсиевалар эгаллашди. Танлов ғолибларини туман миллий Табобат бирлашмаси раиси Шавкат Алиев табриклаб, уларга қимматбаҳо эсдалик совғаларини топширди. Шунингдек Тошкент Авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси "Камолот" жамғармаси жамоатчилик маркази раиси Шуҳрат Ҳакимов ҳам совғалар билан ғолибларни қутлади. Биринчи ўрин соҳибаси Гуллола Исмоиловага Тошкент шаҳри бўйича ўтказиладиган "Ҳамшира-98" кўрик-танловида йўлланма бериб, унга шаҳар миқёсида ҳам фахрли ўринларни эгаллаб келишида омадлар тилади.

Акбар ЙЎЛДОШЕВ

Демократия дарслари

1. ТАРАҚҚИЁТ МЕЗОНИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов "Баркамол авлод -- Ўзбекистон тараққиётининг пойдевори" мавзуидаги нутқида "Фақатгина чинакам маърифатли одам -- инсон қадрини, миллат қадриятларини, бир сўз билан айтганда, ўзлигини англаш, эркин ва озод жамиятда яшаш, мустақил давлатимизнинг жаҳон ҳамжамиятида ўзига муносиб, обрўли ўрин эгаллаши учун фидойилик билан курашиши мумкин",- деб таъкидлаган эди.

ЯНГИЧА ТАФАККУР -- БАРКАМОЛЛИК ОМИЛИ

Дарҳақиқат, мустақиллик инсоннинг жамият ва унинг тараққиёти тўғрисидаги қарашларини тубдан ўзгартирмоқда. Бугунги инсон тафаккури янгича асосда шаклланяпти. Ўтмишда ягона назарий қолипга солинган жамият тўғрисидаги бир томонлама қарашларни янгича фикрлаш сиқиб чиқармоқда. Инсон тафаккурининг ўзгариши дунёни буткул ўзгача, холисона идрок этишга ундаяпти. Жамиятда янгича тафаккурга мос муносабатлар, бошқарув жараёнлари ва тамойиллари, меъёрлари қарор топмоқда. Бугун мамлакат олдида турган улуғвор мақсадларга эришиш, баркамол авлодни вояга етказиш ва шу аснода ҳар бир ёшда янгича тафаккур шаклланиши, унинг дунёга муносабати асосида -- инсонни комилликка элтувчи соғлом фикр, юксак онг ва маданият қарор топмоғи зарур. Бу йўлда унга ҳалақит бериши мумкин бўлган турли салбий хатти-ҳаракатлар, хулқ-атвор мезонлари ва нафс билан боғлиқ иллатлардан инсоннинг сақланмоғи давр талабидир.

Бугун инсон тафаккури ўтиш даврини бошидан кечирмоқда. Ундаги эскича дунёқарашлар янгича идрок талаблари билан мос келмай қолаётганлиги табиий. Чунки, жамият тараққиёти тамойиллари янгича сиёсий-ижтимоий, иқтисодий ва маданий негизга асосланмоқда. Ўзбекистон ўз халқининг эрки, хоҳиш ва иродасига мос тараққиёт йўлига тобора дадил кириб боряпти. Уни амалга оширишда эса инсон ўзига хос қонуниятлар, талаб ва тамойиллар ҳамда тартиботларига мос тафаккур тарзига эга бўлмаса, унинг фаолиятида ўзгариш бўлиши қийин. Янгича тафаккур -- кишиларни баркамолликка етаклайди. Айрим фуқаролар, масъул кишилар ва кадрлар тафаккурида жойлашиб олган эскича тасаввур, ёндашувлар, иш услубида манфаатни тор доирада англаш ва унга зимдан амал қилиш ўзларининг фаолият даражаларигагина эмас, балки, жамият тараққиётининг муҳим пойдевори бўлган шахснинг баркамоллик даражасига ҳам салбий таъсир кўрсатади. Комилликни ҳар бир инсон ўзича тушунади ва турли йўллар билан унга эришишга интилади.

Шунинг учун ҳам, инсон комилликка етакловчи муҳим омилларни фалсафий идрок этиши ва англаши ниҳоятда муҳимдир.

Янгича тафаккур -- жамият тараққиётида инсонга энг олий неъмат сифатида қарайди. Инсон манфаатлари учун хизмат қилиш унинг уствор йўналиши ҳисобланади. Жамият бошқаруви билан боғлиқ ҳар бир кишининг фаолияти ана шунга йўналтирилиши, ҳар қандай шахсий манфаат умуминсоний манфаатга хизмат қилишга қаратилган бўлиши лозим.

Шунинг учун ҳам комилликка эришувда, инсоннинг дунёга муносабати, ўзлигини англай билиши зарур бўлади. У муайян даражада инсоннинг ҳаётий мавқеи, қарашлари, қизиқиш доираси, фаолиятини англаш даражасини ҳам белгилайди.

Шу маънода табиийки, инсонлар дунёни турлича идрок этадилар. Уларда ақл, ишонч ва эътиқодга асосланиш даражалари ҳам турли-хил бўлади. Аммо, инсон фаолиятида қайси бир ҳислатнинг кўплигию озлигига қараб, унинг таъсир доираси ҳам турлича бўлади.

Ҳаёт фалсафаси, кузатишлар шуни кўрсатадики, мутлоқ даражада "эътиқодга" ёки "ишончга", ёхуд "ақлга" таянган мукаммал одамни учратиш қийин. Инсонлар онгида даражасида у ёки бунисини муайян даражада асос қилиб олишган. Аммо ҳамма одамларни ҳам барча меъёрларга амал қилиб, уни уйғун тарзда ифодалайдилар деб бўлмайди. Инсон онгида муҳим омил бўлган ақл, ишонч ва эътиқод муносабатларининг муайян уйғунлиги ва жамиятдаги қонун-қоидалар, тамойиллар билан мувофиқлашуви, инсонлар ва турли ижтимоий гуруҳлар томонидан умуминсоний манфаат даражасига эришиш нафақат жамиятнинг фозиллигидан, айни пайтда халқнинг комиллигидан далолат беради. Бунга эришиш осонликча бўлмайди. Аммо, уни ҳал этишнинг бош бўғини - инсоннинг ҳаётдаги ўрни, эришган ҳамда эришаётган ютуқлари муносабати билан боғлиқ.

Ҳар бир жамият танлаган йўли, тамойилларига мос келадиган инсонни шакллантириш, тарбиялаш мақсадини биринчи галдаги вазифа қилиб қўяди. Ўзбекистон сиёсий мустақилликни қўлга киритиши билан инсонга бўлган муносабат ҳам тубдан ўзгарди. Эскича сиёсий-ижтимоий тизим янги жамият қуриш талабларига мос келмай қолди. Янги жамият тоталитар, маъмурий - буйруқбозлик тартиботлари, уни амалга ошириш механизмларини рад этиб, янги демократик тамойиллар асосида иш кўришга ўтди.

Маълумки, жамият - турли-туман ижтимоий гуруҳлар ва қатламлардан иборат. Жамиятнинг қандай бўлиши ундаги кишиларга бевосита боғлиқдир.

Ҳаёт фалсафаси шундан иборатки, ҳеч бир инсон комил бўлиб туғилмайди ёки ўз-ўзидан баркамол инсон бўлиб қолмайди. Шунинг учун унга атрофлича қараш ва ёндашиш билан бирга, унинг барча жиҳатларини ҳисобга олиш жамиятнинг ривожини таъминлашда муҳим сиёсий, ижтимоий аҳамиятга эга.

Кундалик ҳаётда ҳар бир киши турли-туман феъл-атворли инсонларга дуч келади, мулоқотда бўлади. Дунёда инсон - моҳият жиҳатидан ягона бўлса ҳам, лекин хатти-ҳаракатлари, хулқ-атворлари билан бир-биридан тубдан фарқ қилади. Шунинг учун, одамларга баҳо берганда, уларни кўпроқ комиллик даражаларига эмас, балки бир-биридан характер жиҳатидан фарқланишига эътибор берилади.

Турли сифатий жиҳатларни ифодаловчи "комил", "баркамол", "доно", "донишманд", "маънавий бой", "маданиятли", "маърифатли инсон" тушунчалари муомалада одамларга нисбатан қиёсий ишлатилади.

Ҳаёт фалсафасининг ўзига хос мураккаб жиҳати шундаки, инсон онгли мавжудот бўлса-да, лекин унинг барча хатти-ҳаракатларини онгли деб бўлмайди. Одамлар онгли бўлишса-да, уларнинг барини комил ёки баркамол деб бўлмайди. Ёки нима учун комилликни ҳамма хос бўлган умумий жиҳат сифатида ишлатиш қийин? Унинг сабаби нималардан иборат бўлиши мумкин? Албатта, фикрлар хилма-хил бўлиши табиий. Бундан ташқари ҳеч ким ўзини "номукаммал", "жоҳил" ёки "нобаркамол" деб ҳисобламайди. Айни пайтда шунга ўхшаш кишилар билан ҳаётда доимо дуч келасиз, тўқнашасиз, ихтилоф, зиддиятларга борасиз. Номаърифий муносабат, хатти-ҳаракат, хулқ-атворга эга бўлган инсонлар билан мулоқотда бўлишга тўғри келади. У ҳақида ўйлайсиз, сабаби хусусида бош қотирасиз, ўзингизча ечимини топасиз. Аммо, инсон сизнинг кўз ўнгингизда ўзига хос "англаб бўлмас" тилсим бўлиб қолаётгандек туюлади.

Бугун муаммонинг фалсафий жиҳатлари тўғрисида айрим мулоҳазаларни билдиришни, унинг айрим қирраларини очишга ҳаракат қиламиз. Зеро, бу унинг моҳиятини тушунишга ёрдам беради. Инсон аввало тана ва руҳнинг уйғун ҳолда олий даражадаги кўринишидир. Бу туйғунликни алоҳида тасаввур этиш мумкин эмас. Одам ҳаётининг илк босқичидан бошлаб руҳий маънавий озуқа олади, унга доимо эҳтиёж сезади. Аммо бу эҳтиёж дастлаб, айниқса ҳаётининг дастлабки босқичларида "иккиламчи" характерда намоён бўлади.

Инсон ҳаёти такомил босқичига кўтарилиб, ижтимоийлашиб борган сари руҳий, маънавий эҳтиёжлар кўпроқ ва ҳал қилувчи аҳамият касб этиб боради. Инсоннинг ўз моҳиятига яқинлашиши, яъни тана эҳтиёжларидан онгли равишда кундалик эҳтиёж даражасидан руҳий-маънавий эҳтиёжларга ўтиши, унга амал қилиши - комилликка етаклайдиган асосий йўлдир. Инсон моҳиятини англаши, руҳ талабларига амал қилган ҳолда яшаши ҳам шунчаки содир бўлмайди, ўз-ўзидан амалга ошмайди, ҳамма ҳам ўз-ўзича бу талаблар билан яшаявермайди. Балки улар шаклланади ва шакллантирилади. Бунда атроф (оила, жамоатчилик, таълим-тарбия тизими, давлат сиёсати, унинг маданий-мафкуравий тизими в.ҳ.) бевосита таъсир кўрсатади. Инсоннинг тана эҳтиёжлари билан яшашга мойиллиги ошиб борса, унда моддийликка бўлган интилиш кучаяди. Мол-дунё, унинг ҳаётини, инсоний муносабатларини, меҳр оқибатни белгилайдиган бирдан-бир омилга айланиб боради. Шунда инсонда тана ва руҳ ўртасидаги муносабат бузилади, меъёр ўзгаради. Бу меъёрни ўзгариши билан унинг инсоний моҳиятига, ўзлигини англашга бўлган эҳтиёж маънавий-маърифийлик касб этмасдан, моддийлик орқали бир томонлама номаърифий тус олади. Комил инсон шаклланишида унинг тафаккурида тана ва руҳ эҳтиёжлари уйғун ҳолда таъминлаши зарурдир.

И.ЭРГАШЕВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши Академияси Фалсафа кафедраси мудири, сиёсий фанлар доктори, профессор.

ДУНЁ КАФТИМИЗДА

П Е К И Н. Бутунхитой Халқ Вакиллари Мажлиси сессиясида мамлакатнинг ҳозирги раҳбари Цзян Цзэмин ХХР раиси этиб қайта сайланди. Шунингдек, халқ вакиллари Хитой марказий ҳарбий кенгаши раислигига ҳам унинг номзодини ёқлаб овоз бердилар. Хитой Халқ Республикаси раисининг ўринбосари лавозимига эса ХКП сиёсий бюроси доимий қўмитасининг аъзоси Ху Цзинтао сайланди.

* * *

С И Д Н Е Й. Австралия Бош вазири Жон Говард мамлакатда гиёҳвандликка қарши курашни кучайтириш учун қўшимча 100 миллион доллар маблағ сарфланишини эълон қилди. Аввал ҳам шу мақсадда ҳукумат томонидан 87 миллион доллар ажратилган эди.

Ж.Говарднинг таъкидлашича, ўтган йили Австралияда героин истеъмол қилган 500 киши ҳаётдан кўз юмган, 40 минг киши эса оғир дардга чалинган. Шунингдек, Бош вазирнинг қайд этишича, гиёҳвандлик туфайли мамлакат хазинаси кўраётган зарар йилига 7 миллиард доллар атрофида бўлмоқда.

ЎзА

МАРКАЗИЙ ОСИЁ ЯНГИЛИКЛАРИ

Баҳор келиши билан Қозоғистон пойтахти Оқмола шаҳрида тозалик ва кўча-кўйни тартибга келтириш ишлари бошланиб кетди. Шаҳар ҳокимининг қарорига биноан мавзе ва уй қўмиталарининг бошлиқлари лавозими жорий этилди. Шаҳарнинг санитария ҳолатини яхшилаш, жамоат тартиботини мустаҳкамлаш учун қўмиталар таркибига тартибни сақлаш нозири, экология полицияси ва вояга етмаганлар билан ишлаш бўйича ходимлар киритиладиган бўлди.

* * *

Қирғизистон ҳукумати Қара-кече кўмир ҳавзасини Бишкек Иссиқлик электр станциясига тасарруфига топширишга қарор қилди. Тегишли идоралар раҳбарлари иштирокида ўтказилган йиғилишда Бош вазир А.Жумагулов шуни маълум қилди. Ҳукумат раҳбарининг таъкидлашича, ҳавзада кўмир қазиб олиш ва ишларни бошқаришнинг бир қўлга топширилиши қатор афзалликларга эга. Бунинг учун ҳукумат 30 миллион сом сарфлаш ниятида. Мазкур маблағ автомобил ва темир йўлларини, электр узатиш тармоқларини яхшилашга сарфланади.

* * *

Қозоғистон билан Европа Иттифоқи ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантириш масалалари Бош вазир Н.Балгимбаев ва ЕИ вакили Б.Хамфриз учрашувида муҳокама этилди. Н.Балгимбаев Оролбўйи ва собиқ Семипалатинск ядро полигонидаги экологик муаммоларни ҳал қилишда ЕИ билан ҳамкорлик зарурлигини таъкидлади. Шунингдек, Бош вазир Қозоғистон ҳукумати мамлакатда кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш учун ҳукумат кафолати талаб қилинмайдиган қўшимча сармояларга ҳам муҳтожлигини қайд қилиб ўтди.

* * *

Қирғизистон ҳукумати нафақа масаласини қайта кўриб чиқишга қарор қилди. Маълум бўлишича, 1994 йилдан кейин нафақага чиққан фуқаролар олаётган маблағ кекса нафақахўрларникидан анча ортиқ экан. Ҳукумат таклиф этган қонун лойиҳаси ушбу номутаносибликни тугатишни кўзда тутади. Бироқ, парламент лойиҳани зудлик билан тасдиқлаган тақдирда ҳам республика нафақа жамғармасида зарур миқдорда маблағ йўқлиги учун кексаларнинг бироз кутишига тўғри келади.

ЎзА

Алпомишлар кўпкари

ЯШАРИШ ВА ЯНГИЛАНИШ ФАСЛИ

Наврўз байрами юртимизда истиқомат қилаётган хорижлик фуқаролар кўнглида ҳам ажиб бир кўтаринки кайфият уйғотмоқда. Вьетнам Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Нгуен Чи Куанг билан суҳбатимизда шу руҳ сезилиб турди.

- Буюк Амир Темурнинг ватанида, ўзига хос гўзал анъаналар юрти бўлмиш Ўзбекистонда иккинчи бор Наврўз тантаналарини кутиб олаётганимдан беҳад мамнунман. Чунки ўз юртимдаги янги йил байрами билан Наврўзни солиштирганимда кўпгина ўхшашликларни кўраман. Биз ҳам янги йилимизни Баҳор байрами сифатида ардоқлаймиз. Миллатнинг тараққиёти ва миллий ўзлигини сақлаб қолишида, шубҳасиз, миллий байрамлар ҳам муҳим ўрин тутади. Бизда байрамнинг илк куни севишганлар бир-бирларига энди куртак оча бошлаган ниҳол совға қилади. Бу, сен ҳам мана шу ниҳол сингари гуллагин, дегани. Вьетнамда ҳам Баҳор байрами бир кунда тугаб қолмайди. Бир ой давомида шодлигу тантаналар давом этади. Ўзбекистонда Наврўзда сумалак тайёрлаш таомилга айланган. Бизда ҳам шунга ўхшаш одат бор. Вьетнамликлар парранда ва гуруч пишириб, янги йил киришини сабрсизлик билан кутадилар. Баҳор байрами - яшариш ва янгиланиш байрамидир. Унда ҳар неки тиласанг, муродингга етасан, деган нақл бор вьетнамликларда.

1998 йилнинг Ўзбекистонда «Оила йили», деб эълон қилинишида ҳам мен катта ҳикмат, ғамхўрлик ва меҳр кўрдим. Президент Ислом Каримовнинг ушбу ташаббуси баҳор қуёшининг ҳар тола нури каби Ўзбекистондаги оилаларга қутбарака олиб киришини жуда-жуда истайман.

Биз, вьетнамликлар, мамлакатимизнинг мустақиллиги йўлида қаттиқ курашларни бошдан ўтказганмиз. Шунинг учун ҳам тинч юрт осмонида чарақлаган баҳор қуёшининг, халқ руҳиятини кўтарадиган байрамларнинг қай даражада қадрли эканини яхши биламиз.

Мамлакатларимиз халқлари мустақилликнинг нақадар тотли неъмат эканини ҳам жуда яхши англайди, ҳис қилади. Шу боис ҳам Вьетнам ва Ўзбекистон халқлари ўртасидаги дўстона муносабат, ҳамкорлик алоқалари янада ривож топишига ишончимиз комил.

Мусулмон НАМОЗОВ
ЎзА мухбири

Шу сонга хабар

мана шундай шиор остида куни кеча Бўка тумани "Камолот" жамғармаси "Ҳамшира-98" кўрик-танловини ўтказди. Танлов қатнашчилари бўлмиш 9 нафар ҳамшира, жамоатчилик вакиллари, томошабинлар ҳамда ҳакамлар Бўка тумани марказий шифохонасининг катта залига тўпландилар.

Халқимизда шифокорларни -- "саломатлик посбонлари" деб бежиз айтишмайди. У ёки бу сабаблар билан шифохоналарга боришга мажбур бўлиб қолган кезларида сизни биринчи бўлиб қарши оладиган ҳамшираларнинг ширинсўзлиги, меҳрибончилиги, одамохунлиги дардингизни енгиллатгандай туюлади.

ОҚИЛАЛАР КЎПАЙСИН

Ҳақиқатан ҳам уларга кўп нарса боғлиқ. Шунинг учун ҳам "Ҳамшира-98" кўрик-танлови шартлари қатнашчилардан билимдонликни талаб этади.

Чунончи, беморларни кутиб олиш, тиббиётга оид саволлар, билимдонлик ва зукколик, беморларга биринчи ёрдам кўрсатиш, эркин мавзу. Булар кўрик-танлов иштирокчилари олдига қўйилган шартларнинг айримларигина, холос.

Амалий топшириқлар бўйича улар кўпгина вазифаларни бажаришди. Иштирокчиларнинг билимлари 10 баллик тизимда баҳоланиб борилди. Қарийб икки соатдан ортиқ давом этган кўрик-танловда тумандаги Хўжакўрғон ҳудуд шифохонаси ҳамшираси Оқила Саидраҳмонова энг кўп кўрсаткичларга эришиб, биринчи ўринни эгаллади. Кўрик-танловга тумандаги "ТАБОБАТ" ҳиссадорлик жамияти, Бўка "НОН" комбинати, "Истиқлол" деҳқон бозори жамоалари ҳомийлик қилишди. Тумандаги "Саломатлик" маркази кўрик-танловнинг муваффақиятли ўтказилишида бевосита ёрдам кўрсатди.

Жўра МАҲМУДОВ

ҚИЗИЛҚУМДА ҲОВЛИ ТЎЙИ

Навоий шаҳридаги «Қизилқумцемент» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти қўшма корхонаси Наврўзга пухта тайёргарлик кўрди. Корхонанинг 12О оиласи ҳовли тўйини нишонлади. Шунингдек, серфарзанд ва боқувчисини йўқотган оилаларнинг 31 фарзандининг ҳар бирига омонат дафтарчаси очилиб, минг сўмдан пул ўтказилди. Вилоят ва шаҳар ҳокимлиги, маҳаллалар ҳамда Швейцариянинг «Сведала», Германиянинг «Мюллер» фирмалари вакиллари ҳам кичкинтойларга совғалар инъом этди.

ОИЛАГА БАҒИШЛАНАДИ

Наврўз -- ўз истиқлолининг еттинчи йилини қарши олаётган юртимизда барча кексаю ёш қалбида меҳр чироғини ёқиб юборди. Шу муносабат билан шаҳар ва қишлоқларда қизиқарли учрашувлар, тадбирлар зўр кўтаринки руҳда ўтказилмоқда.

Ана шундай тадбирлардан бири Юқори Чирчиқ туман марказий кутубхонасида ҳам бўлиб ўтди. У "Оила, ёшлар тарбияси, ахлоқ ва одоб" мавзуида бўлиб, Тошкент вилояти "Камолот" жамғармаси туман бўлими ва туман марказий кутубхонаси ходимлари томонидан ўтказилди. Тадбирда, айниқса, ёшлар тарбиясига оила муҳитининг таъсири, маънавият ва маърифатнинг беқиёс ўрни ҳақидаги фикрларга алоҳида тўхталиб ўтилди. Унда "Камолот" жамғармаси туман бўлими раиси муовини Дилрабо Солиҳова, туман марказий кутубхонаси директори Дилбар Абдукаримовалар сўзга чиқиб, энг аввало ёш авлодни тарбиялаш, оилада турмуш маданияти ва соғлом турмуш тарзига эътибор бериш ҳақида алоҳида тўхталиб ўтишди.

Тадбирга туман марказий кутубхонаси ходимлари томонидан ташкил этилган бадиий асарлар ва деворий кўргазмалар янада файз бағишлади. Кеча сўнггида қизиқарли савол-жавоблар бўлиб ўтди.

Л. МАНСУРОВ

Ларза

ЁШЛАР УЛАРГА ЭРГАШМАЙДИ

Наманган... Истиқлол туфайли унинг ҳам бағрига шамол тегди. Гуллар водийсига айланди. Миллатимизнинг энг гўзал урф-одатлари, динимиз равнақига йўл очилди. Масжидларда шароит яхшиланди, янгилари қуриб берилди. Ҳатто Президентимизнинг алоҳида кўрсатмасига биноан муборак Ҳаж сафарига борувчиларга давлат томонидан катта ғамхўрликлар кўрсатилмоқда.

Бугунги кунда шаҳримиз иқтисодий жиҳатдан юксалиб бормоқда. Бунда минглаб ёшларнинг меҳнат ҳиссалари бор.

Афсуски, баъзи кимсалар турмушимизга шукур қилиб, дориломон ҳаёт кечириш ўрнига иғвогарликка берилдилар. Диний ниқоб остида давлат сиёсати ва халқ манфаатига зид хатти-ҳаракатлар пайдо бўлди ва улар илдиз отиб, охир-оқибат оғир жиноятлар келиб чиқди.

Тўғрисини айтиш керак: ўзларини "ваххобий" деб атаб, "дин"долик қилиб юрган нобакорлар туфайли бегуноҳ кишилар оламдан кўз юмишди. Қотиллар қўлида ҳалок бўлганлар сизу бизга ўхшаган давлат ва халқ хизматидаги кишилар эди.

Инсон бу дунёга яшаш, Ватанини яшнатиш, фарзандлик қарзини узиш учун келади. Ваххобий оқимидаги кимсалар эса каллакесарлик, босқинчилик билан шуғулланишди. Уларнинг мақсади исломий давлат барпо этиб, ўз хоҳишларича ҳаёт кечириш эди. Шу мақсадда қўшни республикаларда махсус тайёргарликдан ўтиб, шаҳардаги Ота Валихон тўра масжидига макон қурдилар...

Яхшиямки республика ҳукумати бу кўнгилсизликларнинг олдини олди. Ашаддий жиноятчиларнинг айримлари қўлга олинди, бошқа иштирокчилар ҳам аниқланди.

-- Ўғлим ўта жирканч ишларга қўл урибди. Менинг бундай болам йўқ. -- Бу фарзанди қилмишларидан сочлари оппоқ оқариб, боши эгилган она сўзлари. Эл ўртасида "каллакесар Толиб" номини олган ўғли учун онаизор қариган чоғида аччиқ кўз ёш тўкади. Инсон учун бундан ортиқ тавқи лаънат бормиди? Она берган сутига рози бўлмас экан, фарзандининг икки дунёси куйгани шу эмасми?

Бугун наманганликлар бир нарсага қаттиқ ишониб яшамоқдалар. Тинч ҳаётимизга рахна солганлар ҳаракати жиловланди. Ўзларини "диндор"лик ниқоби остига олиб юрган, аслида қора ниятлар билан яшаётган кимсаларга орамизда ўрин йўқ. Шумқадамлилар гапига учмай, сиёсий хушёрлик кўрсатиб, қабиҳ ишларга қарши курашишда ҳуқуқни муҳофаза этувчи идораларга ёрдам бериш ҳар бир чинакам мусулмоннинг бурчига айланмоғи керак.

Бугунги кунда фуқароларнинг осойишталиги таъминланди.

Илло, Наманганимиз гуллар шаҳри - гўзаллик ва эзгулик номини абадий сақлаб қолажак.

Зоҳидахон КЕНЖАЕВА, журналист

УСТОЗУ ШОГИРДЛИК ТАРИХИЙ АНЪАНА

Кўҳна тарих варақланса, ҳар бир улуғ зотнинг устози шогирдлари бўлганлиги аниқ. Чунки, устозсиз шогирд бўлмайди. Шунинг учун бўлса керакки, халқ орасида "Устоз кўрмаган шогирд ҳар мақомга йўрғалар" деган ҳикмат бор. Фикримизнинг исботи учун манбаларга мурожаат қилайлик.

Тарихнинг гувоҳлик беришича, Имом ал Бухорийга (810-870) Шайх Дохилий устозлик ва ҳомийлик қилган. Шайх Дохилий ўз шогирдидаги етук билим, юқори салоҳиятни сезгач, унинг мусулмон оламидаги бошқа ҳадисшунослик марказларига бориб, ҳадисшунослик билимини такомиллаштиришни маслаҳат беради. Бўлажак буюк ҳадисшунос олим Имом ал Бухорий марказлардаги билимдон ҳадисшунослар билан учрашади, устозлар орттиради, улардан сабоқлар олади, билим бойлигини оширади.

Ўтмиш манбаларини, нодир адабиётларни мустақил ўрганиш, уларни мунтазам мутолаа қилиб бориш, бу ота-боболаримиз бизга ўтиб келаётган муқаддас меросдир. Масалан, Алишер Навоий, Низомий Ганжавий (XII аср), Хусрав Деҳлавий (XIII), Абдураҳмон Жомий (XV аср) каби машҳур мутафаккир шоир асарларини ўқиб-ўрганиш туфайли устозлар қаторидан жой олди, улуғланди. Уларнинг барчасини ўзига устоз, руҳлантирувчи пир деб билди:

Йўлдаса бу йўлда Низомий йўлум,
Қўлдаса Хусрав билан Жомий қўлум.

Устозларга бўлган муносабатлар, уларнинг номларини эъзозлаб, дил сўзларини изҳор этиш хусусида кўпроқ маълумот олиш учун ҳазрати Навоийнинг "Хамса"сига кирган достонлар, "Мажолисун-нафоис", "Хамсатул-мутаҳаййирин", "Муҳокаматул-луғатайн", "Маҳбубул-қулуб" ва бошқа қатор асарларини мутолаа қилиш фойдалидир. Ота-боболар мероси авлоддан-авлодга кўчиб келмоқда. Демак, устоз шогирдлик анъанаси давом этаверади. Бизнинг давримизда ҳам худди шу мазмунни кўриш мумкин. Масалан, машҳур тилшунос Улуғ Турсуновнинг устозлик ўгитлари, ҳомийликлари ва самимий ёрдами туфайли Ғани Абдураҳмонов, Абдулла Сулаймонов, Ҳамдам Бердиёров, Абдужаббор Мухторов, Ваҳоб Эгамов, Бозор Ўринбоев, Абдурауф Сайфуллаев, Холмирза Холиёров, Мубориз Рўзиқулова, Хайринисо Ҳакимова каби қирқдан ортиқ тилшунос олимлар етишиб чиқди. Улуғ домлага эса Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий, Қори Ниёзий сингари олиму шоирлар устозлик қилганлар. Устоз шогирдлар мутаносиблигида Самарқанд тилшунослик мактаби ташкил топди ва илм-фан тараққиётида ўзининг таъсирини кўрсатиб келяпти. Гарчанд, сўнгги йилларда бироз пасайган бўлса-да, Самарқанд тилшунослар мактаби устоз йўлини давом эттирмоқда.

Самарқанд адабиётшунослик мактаби ҳам ўз тарихига эга. Ушбу мактабнинг шаклланишига Садриддин Айний, Абдураҳмон Саъдий кабилар ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшганлар. Унинг тўла шаклланиб етишувида Воҳид Абдуллаевнинг тутган ўрни алоҳида аҳамият касб этади. Бизлар домло устознинг мумтоз адабиёт бўйича ўқиган маърузалари ва ажойиб суҳбатларини мириқиб тинглаганмиз. Айниқса, Навоий даври адабиёти, Навоий фаолияти қирралари таҳлилига қўшган ҳиссаси ғоят муҳимдир.

Устоз Воҳид Абдулла қирққа яқин шогирдлар тайёрлаб етказмоқда. Ориф Икромов, Ботир Валихўжаев, Сайфулла Мирзаев, Ғайбулла ас Салом, Жўра Аҳмаджонов сингари олимлар устоз Воҳид Абдуллаевнинг қанотлари билдилар, адабиётшунослик мактаби обрўсига обрў қўшдилар. Шогирдлар сафари ва сардори Ботирхон Валихўжаев устозлари изидан бормоқда.

Юқоридаги каби улуғ устозлар ва шогирдларининг барчаси фақат китоб билан дўстлашиш, мутолаа қилиш орқали илм-фанда салоҳиятли бўлдилар. Демак китоби ўқиш туфайли саводхонлик ошади, янги-янги маълумотлар қабул қилинади, илм-фан сирларини эгаллаб олиш ва ниҳоят салоҳиятли бўлиш учун кенг йўл очилади. Чунки, китоб бебаҳо хазинадир. Машҳур олим Иброҳим ал-Байҳақий айтганидек, у сарфлаган билан, адо бўлмайди, қанча фойдалансанг, шунча қиммати ошади.

Назар РАЖАБОВ,
Фалсафа фанлари доктори

Мушоҳада юритайлик-чи!

ҚИЗЛАРГА АЙТАР СЎЗИМИЗ

"Аёл учун ўлмоқ - қаҳрамонликдир"- деб ёзган эди бир шоиримиз. Ҳақ гап. Лекин бугунги тинч замонамизда бундай жасоратга ҳожат йўқ экан, бу мисрани бироз таҳрир қилсак, моҳият теранлашса - теранлашадики, асло саёзлашмайди. Яъни, "Аёл учун яшаш - қаҳрамонликдир!"

Бу чақириқ ҳар бир эркакнинг шиори бўлиши лозим. Негаки, муштипар онахонлару мунис опа-сингилларимиз ҳамиша ЭРКАКка суянишади. Айни дамда оиладаги саранжомлик ва тотувлик, аввало, ўша мушфиқ қалб эгаларига боғлиқ. Ва... афсуски, оиланинг тоб бермай, парчаланиб кетиши ҳам...

Бугунги кунда ёш оилаларнинг бузилиб кетиш ҳоллари учрамоқда. Хўш, нега? Менимча, бунинг асл сабаби йигит ва қизнинг оила тўғрисида мустақил ўз фикри шаклланмасдан туриб турмуш қуришидир. Кўпчилик ота-оналар, эртароқ фарзандларимизнинг орзу-ҳавасини кўрайлик, деб шошма-шошарлик билан тўйни ўтказиб қўйишадию... кейин жиғибийронлари чиқиб, қуда томонни ғийбат қилишдан нарига ўтишмайди.

Яна бир мулоҳаза шуки, биз ота-оналар фарзандларимизни анчайин талтайтириб қўямиз, шекилли. Масалан, ўғлимиз бўлса, уни уйлантирамиз, уй-жой қилиб берамиз, имкониятимиз етса, машиналик ҳам қилиб қўямиз ва ҳоказо. Ёки бу болажонликка кирадими? Балки шундайдир. Аммо фарзанд, назаримда, буларнинг заҳматини бироз ҳис этмоғи лозим. Токи, "ширин болажонлик"ни тотиб кўргач, мазахўрак бўлиб қолмасин.

Кўп ҳолларда оиланинг бузилиб кетишига арзимас, нарсалар сабаб бўлади. Айтайлик, келиннинг ҳатто кир ювиш нималигини билмаслиги (бу кўпчилик ўйлаганидек шунчаки осон юмуш эмас) ёки эрнинг кийимига эплаб дазмол босолмай, уни куйдириб қўйиши. Ана сизга тайёр "учқун"! Агар икки тарафдан бири сал "пуф" деса, катта алангага айланиб кетади.

Юқорида таъкидланган чигал ва кўп тармоқли муаммоларни ҳал этиш учун биз -- Самарқанд шаҳар ҳокимиятининг "Оила, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш" котибияти ходимлари ҳам маълум режа асосида иш олиб бораяпмиз. Хусусан, 25га яқин мавзуни ўз ичига олган "Ёш қизларни турмушга тайёрлаш" номли дастуримиз ҳам шу йўлда хизмат қилаяпти. Биз бу мавзулар асосида маҳаллаларга кириб бўйи етган қизлар билан турли-туман мавзуларда амалий тадбирлар ўтказяпмиз. Мақсадимиз -- қизларимизни аёллик оламининг нозик қирралари билан тўкисроқ таништириш.

Табиийки, шаҳардаги ёшларнинг асосий қисмини талабалар ташкил этади. Кўпчилик талаба қизлар оила қуришган, ҳатто бир-иккита фарзандлари ҳам бор. Биз олий ва ўрта махсус ўқув даргоҳларидаги фаолиятимизни яхшилаш мақсадида "Мувофиқлаштирувчи кенгаш", тузганмиз. Кенгашнинг тузилганига энди тўрт ой бўлган бўлса-да, ижобий таъсири тез сезилди. Буни талабаларимизга мўлжалланган бир соатлик мулоқот-тадбирларимизнинг уч-тўрт соатга чўзилаётганидан ҳам билса бўлади. Кенгашга ҳозирда Самарқанд Савдо олийгоҳининг доценти, ажойиб педагог Таклифа Каримова раисалик қилаяпти. Машғулотлар ҳар ойнинг сўнгги жума куни соат 14.00 да Самарқанд Чет тиллар олийгоҳи биносида бўлиб ўтади.

Шунингдек, яқинда "Энг ибратли келинчак" кўрик-танловининг шаҳар босқичини ўтказдик. У томошабинлар қаторида мени ҳам ҳайратга солди. Ахир қизларимизнинг миллий қадриятларимизни чуқур билишини кўриб қувонасан-да киши.

"Давлат, жамият, оила ва ёшлар тарбияси" мавзусида ўтказган анжуманимиз ҳам катта аҳамиятга эга бўлди. Хотин-қизларимизнинг оила ва жамиятдаги ўрни, бу масаланинг ҳуқуқий асослари ва ёшлар тарбиясидаги оғриқли муаммолар диққат марказида турди.

Умуман олганда, тадбирларимиз кўп. Уларнинг натижаси-чи? Худога шукр, ёмон эмас. Хотин-қизларимиз бизга ишонишаяптими, демак, ҳали кўп ишларни амалга оширишга қурбимиз етади.

Дилбар ИМОМОВА,
Самарқанд шаҳар ҳокимиятининг "Оила, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш" котибияти раисаси

Қатағон қурбонлари

ЛАТИФА ЭМАС, ҲАҚИҚАТ

Уруш пайтида жангчилар ичида шундай ажойиб латифагўйлар бор эдики, уларни эшитиб кулгидан ичагингиз узилишига оз қоларди, десам асло муболаға бўлмас. Улар ҳеч нима ва ҳеч кимдан тортинмай, бор ҳақиқатни айтаверардилар, чунки жангда ҳалок бўлишса, ундан шу латифалар қоларди-да!

Шундай дўстларимиздан бири Иван Кравченко бўлиб, бу ажойиб хушчақчақ йигитни соддагина қилиб Ивос дер эдик. Бир гал ўлим даҳшатидан қутқариб қолганимдан сўнг ўзбек ва қирғиз тилларини қориштириб чиройли талаффуз билан гапирадиган бу йигит менга жуда ўрганиб қолган эди. Унинг ширин тилда латифа айтиши ҳаммани ҳайрон қолдирарди. Мен ҳам давранi қизитиш учун ўзимизнинг ўзбек латифаларидан айтиб берардим. Бу хурсандчилик бахш этган хушкайфият ила жангга кириб кетардик.

Бир неча жанглардан омон қолгач, дўстлашиб, умид ва ишонч билан бир-биримизнинг манзилларимизни ёзиб олиб, ҳар эҳтимолга қарши ёнимизда сақлаб юрардик. Ивос Қирғизистоннинг Пишпек туманидан эди. 1946 йилда уйга қайтсам, у ўз уйига бормай бизникида яшаб юрибди. Нима ҳам дейман, ота-онам ва ён қўшниларим билан аллақачон тил топишиб, уйимиздаги айрим юмушларга кўмаклашиб юрган экан.

Ивос бизникида бир йилча юрди. Сўнгра мен уни ёнимиздаги мактабга ишга жойлаб қўйдим. У рус тили фанидан дарс бера бошлади. Уларга ўзбек тилини биладиган ўқитувчи керак экан, Ивос жуда қўл келди. Бу ерда ҳам ўқитувчилар ўртасида замонавий латифалардан айтиб, кўпларни ўзига ром қилиб олибди. Мана унинг қулоғимга чалинган айрим латифалари:

Орден ва медаллари кўксини безаган аскар хизматдан уйига қайтибди. Уни барча дўст-ёрлари қувонч билан кутиб олишибди. Кўпчилик кетгач, болалари билан хурсандчилик қилмоқчи бўлган собиқ аскар орденларни болаларига бериб, қани ўйнанглар, дебди. "Мана бундай, мана бундай қилиб ғилдиратинглар" деб кўрсатиб берибди. Болалари орденларни ғилдиратишар ва ҳар сафар "Дада, нон, қорним оч" деб қўйишаркан. "Тез-тез ғилдиратларинг, нон эсларингдан чиқади", дер экан у ҳар гал. Чунки ўзининг ҳам қорни оч экан-да! Охири болалар чидолмай "Нон!" деб додлаб йиғлашибди.

Бу аҳволни кўрган бечора хотини эрига қараб "Бу нима ўйин, ундан кўра бозорга бориб бирор емиш топиб келсангизчи, балки бу темир-терсакларни бирор тузукроқ нарсага алмашишнинг имкони бўлар", дебди йиғламсираб.

Аскар ёйма бозорга борибди-ю орден-медалларини кўз-кўз қилиб "Ким олади шуларни, сотаману, кетаман!" деб қайта-қайта мурожаат қилаверибди. Буни кўрган яна бошқа бир собиқ аскар, мен ҳам шундай қилсам бўлар экан, деб орденларини шиқиллатиб "Кеп қолинг, ундан ҳам арзонга сотаман" дея овоза қила бошлаган экан, бозордагилар иккисини ҳам қувиб ҳайдашибди. "Сеникидақаси бизларда ҳам хор бўлиб ётибди, қанча керак ўзи,- дебди бир шаддод кампир бақириб--арз-додларингни Москвадаги каттаконларингга айтларинг, пулингни, нонингни кўпайтирсин".

* * *

Ҳангома устига ҳангома, аммо, буниси аввалгиларидан аччиқроқ. Урушдан кейин ҳам қатағонлар ҳам авж олди. Чет давлатни мақтагани учун ҳам, Файзулла Хўжаев ё Акмал Икромовга ачингани учун ҳам, чойхонада латифани сал бундайроқ айтиб қолсанг ҳам -- қамоқ. Хуллас, "Тройка" (учлик) исковучлари озгина мундоқроқ сўз учун учирма қилишарди.

Ҳар жой ҳар жойда ажойиб латифаларни айтиб юрган пишпеклик дўстим Ивос ҳам бирдан сирли равишда йўқолиб қолди; уни ҳам "учлик"лар учирма қилмадимикан, деган гумонга бордик.

Кейинроқ уни топмоқчи бўлиб одамлардан суриштирсам, биров у ёқда, бошқаси Чимқўрғонда кўргандайман деб тахмин қилишди. Шунда у билан тез-тез латифа айтишиб юрадиган улфатларидан бири "Йўқ, у Оққўрғонда ҳам, Қушқўрғонда ҳам йўқ, кейинги пайтларда онамни соғиндим, кўргим келаяпти, деб юрарди. Унинг энасини Учқўрғондан кўрсатгани олиб кетган бўлсалар керак," деб гапга нуқта қўйди.

Талабалик йиллари Йўлдош деган ажойиб дўстим бўларди. У билан жуда қалин эдим. Йўлдош билан неча бор тонггача шахмат ўйнардик. Уям бошқа дўстларим каби урушдан қайтмай, бедарак кетди. Унинг узоқ йиллар трамвай ҳайдовчиси бўлиб ишлаган, бир хавфли тўқнашувдан сўнг эси кирди-чиқди бўлиб қолган Бурхон деган акаси бор эди. У киши гоҳ ўзига келиб қолганда мени қидириб топар, шу ерда қорнини тўйғазиб кетар эди. Шундай кунларнинг бирида қорни очган Бурхон ака Қорасув бўйидаги чойхонага кириб, одамлардан нон сўраган экан, биттаси уни майна қилмоқчи бўлиб "Ҳов анови Сталиннинг суратидан нон сўранг, ўша пошшо нон беради", дебди.

Уям дарров ҳалиги одамнинг айтганини қилибди. Буни кўрган гап ташувчи бетайин югурдаклардан биттаси дарҳол оқизмай-томизмай яқин ердаги мелисахонага бориб айтибди. У ердагилар ҳам шу баҳона обрў олиб қолиши керак-да!

Шу ондаёқ айғоқчилар Бурхон аканинг оёғини ерга теккизмай олиб кетиб, "тройкада" сўроқ қилишибди:
-- Фамилиянгиз, исмингиз, кимсиз?..
-- Бурхон, Исмоилхўжа ўғли, трамвайчиман.
-- Доҳий Сталин портретига қараб нима дедингиз?
-- Чойхонадагилар бориб ундан нон сўра, дейишди. Айтганларидай, пошшосан, ҳамма нарса қўлингда, икки кундан буён очман, овқат топиб бер, дедим.

Унинг сўзларини ўзига тасдиқлатиб, бир парча қоғозга қўл қўйдириб олишгач, ўша оннинг ўзида беш йилга ҳукм қилишибди.

Бечора Бурхон ака турмага борса айни овқатланиш пайти экан: шўрвага қора нон тўғраб қорнини тўйғазиб бўлгач, бошқа маҳбуслар билан бирга ётоғига олиб бориб қўйибдилар. Эски, яғири чиқиб кетган кўрпа солинган темир кароватга ёта туриб "Ҳа, худога шукур, бизга ҳам қарайдиганлар бор экан-ку" деб қошиқдаги овқат юқини ялаб хурсанд бўлармиш.

Бир йил ўтгач, унинг эси жойида эмаслиги маълум бўлиб қолиб, тўғри жиннихонага жўнатишибди. Кўп вақт ўтмай, у ерга ҳам бундай нонхўр ортиқчалик қилиб қолиб, "Бўлди сиз соғайиб қолдингиз" деб чиқариб юборишибди.

Яна Бурхон ака менинг олдимга келиб юрди. "Жон ука, бир иложини топиб, мани ўша чиққан жойимга жойлаштириб қўй, овқат бериб туракан у ерда" деб ялинарди бечора. Кўп йиллар оғир меҳнат қилиб мушкул аҳволга тушиб қолган инсоннинг аҳволи ана шундай эди.

Раҳимжон УБАЙДУЛЛАЕВ,
кекса журналист

ДОИМИЙ БЎЛИБ ҚОЛАДИ

Республика ёшларининг "Камолот" жамғармаси бошқаруви Жисмоний тарбия ва спорт давлат қўмитаси, бир қанча вазирликлар, идоралар, жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда ўтказаётган "Камолот кубоги" мусобақаларининг қизғин давом этаётгани ҳақидаги хабарларни газетамизнинг олдинги сонларида ўқигансиз.

"Камолот кубоги"нинг моҳияти, миқёси ҳамда мақсад ва вазифалари хусусида жамғарма бошқаруви ёшларнинг ижтимоий ва ҳуқуқий масалалари бўйича бўлими мудири Қ. Раззоқов билан мухтасар суҳбатлашдик.

"КАМОЛОТ КУБОГИ" СОВРИНИ УЧУН

-- Қосимжон, аввало, "Камолот кубоги"ни ўтказишдан кўзланган мақсад тўғрисида тўхталсангиз?

-- "Камолот кубоги"ни ўтказишдан кўзланган асосий мақсад республикамиздаги барча мактаб, лицей, ҳунар-техника ва олий ўқув юртлари, волейбол ва баскетбол майдончаларининг мавжудлигини инобатга олган ҳолда айрим маҳаллаларда кўп маблағ сарф қилмасдан, бу спорт турларини тобора оммавийлаштириш ва ривожлантиришдан иборат.

-- Ҳозирги кунда мусобақаларнинг бориши қандай?

-- Турнир бошланганидан буён туман ва шаҳарлардаги мактаблар, олий ва ўрта махсус ўқув юртлари, маҳаллаларда беллашувларнинг биринчи босқичи ўтказиб бўлинди. Шу кунларда вилоятлар биринчилиги бўйича ўтказилаётган мусобақалар қизғин паллага кирди.

-- Турнирнинг миқёси қанчалик кенг бўлса, унда қатнашаётган вазирлик, ташкилот ва муассасаларнинг иштироки ҳам турлича бўлса керак.

-- Жуда тўғри таъкидладингиз. Бу турнир -- улкан маърака. Унга ҳар ким ўзига хос улуш қўшяпти. Масалан, Мудофаа ҳамда Ички ишлар вазирликлари нафақат вилоят биринчиликлари, балки вазирликлар бўйича ҳам мусобақаларни авж олдирган бир паллада Олий ва ўрта махсус таълим ҳамда Халқ таълими вазирликлари бу ишда сусткашлик қилмоқда. Шунингдек, айрим маҳаллаларда ҳам спорт анжомлари, турли жиҳозлар танқислиги оқибатида жамоалар қийинчиликларга дуч келмоқда.

-- Вилоятлар ўртасидачи?

-- Бухоро, Қашқадарё, Сурхондарё ва Хоразм вилоятларида турнирни ўтказишга масъулият билан ёндашилмоқда. Мазкур вилоятда мусобақаларнинг уюшқоқлик билан ўтказилиши йўлида барча ёрдамни аяшмаётир.

-- Турнир очиқ турда бўлгани учун унда истаган одам иштирок этиши мумкин экан...

-- Албатта. Масалан, мусобақалар доирасининг кенгайиб бораётганини Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳамда Миллий хавфсизлик хизматининг турнирда иштирок этиш таклифи билан чиққанидан ҳам билса бўлади. Улар бугунги кунда ўзларининг қуйи бўлинмаларида биринчи босқич мусобақаларини қизғин равишда ўтказишмоқда.

-- Беллашувлар қачон якунланади?

-- "Камолот кубоги"нинг якуний босқичи шу йили 10-15 сентябрь кунлари Тошкент шаҳрида ўтказилади.

Темир ҚУРБОН

АССАЛОМ, ФУТБОЛ БАҲОРИ!..

Баҳорни ҳаммамиз интиқиб кутамиз. Соғинч тўла, интизорлик билан... Чунки у бизга чексиз шодликлару қувончлар, бахту иқболлар улашувчи байрамларни бошлаб беради. Мунаввар тонг қуёшидан юракларимиз тошади. Ёшлик, жўшқинлик ва тошқинлик бахшида этувчи Наврўзи оламда футбол ишқибозларининг ҳам тантаналари, қизғин беллашувлар мавсуми бошланди.

Бугун республикамизнинг олти шаҳридаги футбол майдонларида футбол байрами -- VII миллий биринчиликнинг байроқлари кўтарилади.

Шарқда "7" рақамини хосиятли дейишади. Бу бежиз эмас. Бу йил республикамиз футбол ишқибозлари учун ғоят ҳаяжонли бўлиши кутилмоқда. Ёзда Оврўпанинг энг сўлим ва мафтункор гўшаси -- фаранглар юртида "Франция-98" номи билан тарих саҳифаларидан жой олувчи XX асрнинг энг сўнгги, балки энг қизиқарли жаҳон чемпионати ўтказилади.

Ўзбекистонлик кўпгина мухлислар ҳам минглаб ажнабий томошабинлар қаторида ҳаяжонли ўйинларнинг гувоҳи бўладилар.

Нега ҳаяжонли? Чунки, бу йил XIII Осиё ўйинлари ўтказилади.Хўш, ўзбек йигитлари Хиросимадаги ғалаба (ва шов-шувлар) тасодиф бўлмаганини исбот қила оладиларми? Тўрт йиллик танаффусдан сўнг Осиё ўзбек футболига яна тан берадиларми? Шу каби бир неча саволларнинг ижобий жавоби илинжида ишқибозлар ҳаяжонланадилар.

VII миллий биринчиликда кўпчиликка бир қатор маълум ва номаълум ўзгаришлар бўлади. Маълумлари, бу йил 18 та эмас, 16 та жамоа чемпионлик учун курашади, 4 та омадсиз жамоа эса (ўтган йилгидек) биринчи табақанинг иккинчи пешқадами билан ўрин алмашишади.

Бир қатор етакчи футболчиларимиз "хорижий саёҳатга" отланганлар. Улар орасида "Дўстлик" нинг машҳур тўпурари Ж. Ирисметов ҳам бор. У С. Атоян ("Нефтчи") билан бирга Греция клубларининг бирида тўп суради.

Хўш, бу йилги чемпион ким бўлар экан? Худди шу савол атрофидаги тахминлар ҳар бир футбол ишқибозининг кўнглидан ўтаётганига шубҳа йўқ. Кўпчилик мухлислар эркатой жамоа -- "Пахтакор" нинг имконияти кўпроқ, дейишмоқда. Нима бўлганда ҳам VII миллий биринчиликнинг чемпионига осон бўлмаслиги аниқ. Чунки бу йил фақатгина водий жамоалари ва "Дўстлик" эмас, балки Қашқадарё, Хоразмнинг жамоалари ва "Сурхон" ҳам чемпионга тузуккина "халал" бериши аниқ. Яна ким билади, тўп думалоқ, майдон текис...

Биз барча ишқибозларни баҳорий кайфият кузгача тарк этмаслигини, футболчиларга куч-қудрат, омад, ҳакамларга эса холислик, ҳалоллик тилаймиз.

1-давра
1-тур
18 март
(Чоршанба)

"Навбаҳор" (Наманган) -- "Пахтакор" (Тошкент)
"Зарафшон" (Навоий) -- "Насаф" (Қарши)
"Металлург" (Бекобод) -- "Дўстлик" (Тошкент вилояти)
"Хоразм" (Урганч) -- "Трактор" (Тошкент)
"Сурхон" (Термиз) -- "Нефтчи" (Фарғона)
"Суғдиёна" (Жиззах) -- "Андижон" (Андижон)
"Бухоро" (Бухоро) -- "Темирйўлчи" (Қўқон)

19 март
(Пайшанба)

"Косонсой" (Косонсой) -- "МХСК" (Тошкент)

А. РАИМОВ,
"Туркистон" мухбири

Қутлов!

ЎЗИМИЗНИНГ ТУРҒУН-А?

Тиббий кўрикдан ўтаётган Сотволди акани Марказий поликлиникада учратиб, бир гапни айтдим:

-- Турғун олтмишга тўлибди.

-- Қайси Турғун, анови китоббурушми? -- ҳайрон бўлиб сўрадилар.

-- Йўқ, Авазов Турғун-чи!

-- Э, ўзимизнинг Турғун-а? Дарров олтмишга тўлибдими, яқингинада ёшгина йигит эди. Умрнинг ўтишини қаранг. Эсимда, у 1955 йили "Ёш ленинчи"га курьер бўлиб ишга кирганди. Кейин мусаҳҳиҳ, адабий ходим, бўлим мудири, масъул котиб, бош муҳаррир муовини бўлиб, таҳририят пиллапоясининг ҳамма босқичларини босиб ўтди. Аммо-лекин Турғун ҳали-ҳануз кўз ўнгимда ёш йигитдек.

-- Анчадан бери кўрмагансиз, шу боис, ёшдек туюладида!

-- Энди сиздан илтимос, менинг номимдан ҳам дил изҳоримни билдириб қўясиз...

Ана шундай, умр-оқар дарё. Кечаги Турғун Авазов бугун олтмиш ёшда. У "Ёш ленинчи" /ҳозирги "Туркистон"/ газетаси таҳририятида ўн беш йилдан ортиқ ишлаган бўлса, "Тошкент оқшоми" газетасининг ташкил этилишида қалдирғоч масъул котиб эди. 1973 йилдан буён эса "Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз" телерадио дастури газетасининг муҳаррири вазифасида ишлаб келмоқда. Шунингдек, 1993 йилдан бозор иқтисодиётига ўтиш муносабати билан ўзбек тилида реклама-ахборот-тижорат нашри -- "Ҳафтанома"ни чиқаришни ҳам йўлга қўйиб, унга муҳаррирлик қилади.

Турғун Авазов деганда кўпчилик ҳамкасб-журналистлар ўта камтар, камсуқум, кишиларга фақат яхшиликни кўзловчи, ўз ишига жондилидан берилган инсонни тушунишади.

"Туркистон" газетаси таҳририяти жамоаси, унинг нафақадаги фахрий муҳаррири С. Йўлдошев ва ўз номимдан журналист дўстимиз Турғун Авазовга узоқ умр, улкан ижодий парвоз тилайман. Ҳамиша унга омад ёр бўлаверсин!

Олим ҚЎЧҚОРБЕКОВ.

Божхона бекати

ХАТАРЛИ СЎҚМОҚҚА КИРГАЧ...

Осойишталик бузилган юртда жиноятчиликнинг кўпайиши, айниқса, ёшлар ўртасида нохуш иллатларнинг илдиз отиши ачинарлидир. Қўшни Тожикистон фуқароси Зокир Мамажонов 18 ёшда. Унинг илм олиб, касб-ҳунар ўрганадиган даври. Аммо юртдаги бошбошдоқлик касри унга ҳам урди. Йигит тирикчилик баҳонасида жиноий йўлга қадам қўйди.

Яқинда Бухоро вилояти божхона бошқармаси ва темир йўл ички ишлар бўлими ходимлари ҳамкорликда "Бухоро-1" бош темир йўл бекатида "Андижон-Самара" поезди йўловчиларини кўрикдан ўтказишаётган пайтда "узоқ сафарга" отланган Зокирни учратишди. Дастлабки текширувдаёқ унинг юклари ичидан 2 килограмм 300 грамм "опий" гиёҳвандлик моддаси топилди. Ушбу ҳолат юзасидан суриштирув ҳаракатлари бошлаб юборилди.

Ёшлар ўртасида Зокир каби қинғир йўлга кираётганлар яна қанча экан? Уларнинг кейинги ҳаёти қандай кечади? Кўпчиликни ана шундай нохуш саволлар ўйлантирмоқда.

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ,
Давлат божхона қўмитаси инспектори

Туҳфа

ЮРАГИМДА ОТМАГАН ТОНГЛАР...

Мухтасарнинг бир зарб билан ёзилган шеърлари Инсоннинг ғоят мураккаб кечинмаларини содда, самимий сатрларда шеърхонга етказа олади. У шеъриятнинг чексиз имкониятларидан унумли фойдаланишга интилади.

Мухтасарнинг шеърларини ўқир эканман, унинг ўзбек шеъриятида ўзига хос из қолдиришига ишонаман.

Шеърият шоирона қалбдан мардликни, жасоратни талаб қилади. Чунки шеърият йўли ҳеч қачон текис ва равон бўлмаган. Бу машаққатли йўлда шоира қизимга Аллоҳдан тойинмасдан, бемавруд шамолларда қайрилмасдан юришни тилаб қоламан.

Рауф ПАРФИ

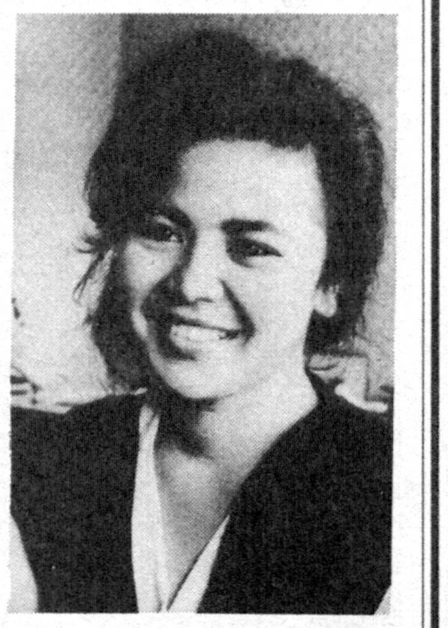

* * *

Саратоннинг сояси ширин,
Жондан ўтиб кетар иссиғи.
Марвартаклар марварид тўкар,
Остонада ўрик пишиғи.

Ўнгиб кетар хотираларим
Юрак тилим-кўнгил синиғи.
Чорвоқларда чиройли қизлар
Осмоқдалар севги сандиғин.

Дугонажон, қизчанг бўйлари
Бўйгинангга қолибди етиб.
Қувлашмачоқ ўйнар ўйларим,
Калишчамни киёлмам қайтиб.

Қўшни йигит менга гул бериб,
Сенга берган эди хатини.
Бугун айтсанг тан олмас, ахир
Сендан кўрди саодатини.

Энди ҳовли қўраларидан
Мўраламай қўйгандирсанам.
Тасбеҳлардан тизиб битталаб
Бўйнимизга тақарди Энам.

Бугун бўйнимизда не иш бор,
Бўғзимизда минг бир ташвиши.
Чанг кўчалар чангиб борадир,
Қайнамоқда умр пишиғи.

* * *

Мўлтирайди осмон,
Оқарган булут...
Менинг юрагимда отмаган тонглар...
Милтирайди армон,
Оқарган сукут.
Эҳ, сўнгги оқшомлар, сўнгги оқшомлар...
Қани ул бағримни
офтоб тўлдирган
Кунларим кўзларим осмонидадир,
Менга етган, етиб
келмаган ғамлар
Берган бахтим кўнгил остонамдадир.
Олгин сен уларни
этгин сочала,
Сочила-сочила
яйрасин дилим.
Ахир изларингга
Кўнглим сочилган
Нега йиғлаяпсан, севгилим.

ТАСКИН

Ғамгин жилмаясиз, эй дўсти ғариб,
Айтинг, қайга кетай кўнглингиз олиб.
Ҳозирча тирикмиз, ҳукм этса магар
Бизниям тобутлар кетади олиб,
Бу кун ҳаммамизнинг бошимизда бор.

Гирён капалакка ҳавас-ла ёниб
Боқиб қуймоғимиз, дунё қизғониб
"Калима келтир!" деб сўраса оллоҳ
Жонни бермоғимиз жононга бориб
Бир кун ҳаммамизнинг бошимизда бор.

Қўл чўзиб онамга етмаган қўлим,
умидвор отамга етмагай йўлим.
Эҳ, кимда қарзим бор, кимга арзим бор,
Сўйласам боламга етмас сўйловим,
Бу кун ҳаммамизнинг бошимизда бор.

Гар тўқсон йил яшай тўққизда ёшим,
Тўққиз нафасимда эрир бардошим
Бир умр кутганим келгай қошима
Фақат кўзларимни юмган замоним --
Бир кун ҳаммамизнинг бошимизда ёр,
Бу кун ҳаммамизнинг бошимизда бор.

ЖАВОБ

Ўзимга хон, ўзимга бекман,
Кўланкамнинг ҳаммаси омон.
Қадамларим ҳисоби тайин,
Нега чаладирсан беомон.

Ўзим банди, ўзим-да эркман,
Ёмон бўлсам бўламан ёмон.
Туйғуларим туймагансан-ку,
Беандиша қиласан гумон.

Кўнглимми?..
ул баҳор сувларин
Тошқинидан кўчган эзгудир.
Бойчечаклар юмалаб чиқса
Капалакдай қувган Орзудир.
Унга сенинг хаёлинг етмас,
узиладир нозик ипларим.
Бу йўлдан мен ўзим келганман
яна ўзимдадир кетарим...

* * *

Не экан у, эй ошино, бу дунё нақши?
Дўст дўтгаю, ёрнинг ёрга кетмоғи яхши
Сўфийлар битикларидан

Не экан у, эй ошино, бу дунё аҳди,
Паймонасин шаробидин тўкмоқми шаҳди,
Ғанимгамас нечун менга сиғади ҳадди,
Не экан у, эй ошино, бу дунё аҳди.

Не экан у, эй ошино, дунёси ўзи,
Бўғзимда қон йиғлаб турар видолиғ сўзим.
Ул бехабар ситамлардин бохабар ўзим,
Не экан у, эй ошино, дунёси ўзи.

Не экан у, юрагимда очилмаган гул,
Кўзларимнинг ёшларига чўмилган сунбул.
Ишқ боғидин узган эдик увол бўлди-ку,
Не экан у юрагимда очилмаган гул.

Ким экан у, ғафлат куним тўйини бошлаган,
Ўлан айтиб ўлмаган жонимни хушлаган,
Олов қалаб қаловига гулни ташлаган,
Ким экан у, ғафлат куним тўйини бошлаган.

Ёрнинг ёрга етмоғидин хабар йўқ, эй дўст,
Дўстнинг дўстга айтмоғидин самар йўқ, эй дўст,
Ҳувиллаган осмонимда қамар йўқ, эй дўст,
Эй дўст, кимсан ўзингдан-да хабар йўқ, эй дўст.

КЕТГАЙМИСАН, БОЙЧИБОРИМ...

Кетгаймисан,
Бойчиборим, кетгаймисан,
Шамолдан тез етгаймисан, Бойчиборим.
Мен етмаган томонларга рўмолимни
Берсам олиб кетгаймисан, Бойчиборим.
Мен қандайин наво бўлдим, тингламаса,
Ул қандай бедаво бўлди англамаса.
Чағир ўйлар ичра токай қоқилгаймен,
Майли, ҳечам бормагаймен хоҳламаса,
Энди ҳечам бормагаймен хоҳламаса.
Қамишларга яширгаймен тушларимни,
Айтса шамол олиб кетар йиғлаб-йиғлаб
Қудуқларга кўмдим сирим, ҳушларимни
Харсангтошлар ёрилгайдир ахир чатнаб.
Бойчиборим...
Чин Мочинга қадар кетгил, гар чин кетсанг,
Зотингни айт, туёғи юлдуз эмасми?
Ростингни айт, мен чиройли қиз эмасми,
Севармиди Барчин эсам, Барчин эсам?..
Бойчиборим, хуш бор энди, кетгаймисан,
Рўмолимга жоним ўраб элтгаймисан.
Бойбўрининг ўғлига айт саломимни,
Мени олиб кетармиди Барчин эсам,
Мени олиб кетармиди Барчин эсам?..

«Алпомиш» достонининг 1000 йиллиги олдидан

Баҳодирлар байрами

Олимпия шон-шуҳрати музейида «Алпомиш» достонининг 1000 йиллигига бағишланган театрлаштирилган томоша бўлди. Ўзбекистон Жисмоний тарбия ва спорт давлат қўмитаси бу томошада иштирок этиш учун республикадаги барча полвонларни таклиф қилди.

- Полвонлар бу ажойиб музейда илк бор бир оила сифатида йиғилди, - дейди Сурхондарё вилоятининг кураш бўйича чемпиони, 76 ёшли Собир Шомуродов. - Бугун бу ердаги экспонатлар билан танишар эканман, Халқаро олимпия қўмитаси президенти жаноб Самаранчнинг бу музей жаҳондаги энг яхши музейлардан бири, деган гапи ҳақ эканига иқрор бўлдим. Республикамиз пойтахти мустақиллик йилларида ниҳоятда гўзал бўлиб кетибди. Мен бу ерда илгари беллашиб юрган тенгдошларимни кўриб, жуда хурсанд бўлдим. Республикамиз ҳукумати, Президентимиз Ислом Каримов инсонга саломатлик ҳамда ғалабанинг унутилмас дақиқаларини ҳадя этадиган спорт билан ошно бўлишга жуда катта аҳамият бермоқда. Сўнгги пайтда спортнинг миллий турлари қайта тикланаётгани жуда тўғри иш бўляпти. Чунки, спортнинг миллий турлари мард кишиларни, ҳақиқий жангчиларни етиштиради. Бугунги кунда республикамиз самбо бўйича чемпионлар - фарғоналик Шокир Шомаликов, бухоролик Собит Қурбонов, қашқадарёлик Сайфитдин Ҳодиев, шунингдек, бугунги байрамда иштирок этаётган Бобомурод Файзиев ва бошқалар билан ҳақли равишда фахрланади. Уларнинг барчаси спортнинг кураш туридан етишиб чиққан. Республика Жисмоний тарбия ва спорт давлат қўмитаси биз учун жуда ажойиб байрам ташкил этибди. Бу байрам таассуротларини қирқта набирамга сўзлаб бераман.

«Алпомиш» достонининг 1000 йиллигига бағишланган театрлаштирилган томошада Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театри актёрлари, машҳур эстрада артистлари ва ёзувчилар иштирок этди.

Ўзбекистон спортчилари олдинда

Тошкентда Ҳиндистон, Қозоғистон, Туркманистон ва Ўзбекистон командалари ўртасида баскетбол бўйича Осиё чемпионлари кубоги учун мусобақа бошланди. Бўлиб ўтган икки ўйинда Қозоғистон терма командаси Ҳиндистон баскетболчиларини 82:80 ҳисобида, республикамиз спортчилари эса туркманистонлик рақибларини йирик - 111:58 ҳисобида ютди.

Мусобақа 3 кун давом этади.

ЎзА

ДИҚҚАТ ЁШЛАР!!!

ФАҚАТ СИЗЛАР УЧУН ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИНИНГ "КАМОЛОТ" ЖАМҒАРМАСИ ЁШЛАР МУАММОЛАРИ ИНСТИТУТИ ҚОШИДА ОЧИЛГАН ТАДБИРКОР ТАЛАБА МАРКАЗИ СИЗЛАРНИ ҚУЙИДАГИ ИМТИЁЗЛИ ЎҚУВ КУРСЛАРИГА ТАКЛИФ ЭТАДИ.

1. **ХОРИЖИЙ ТИЛЛАР/ инглиз, немис, француз, араб, турк тиллари/**
2. **КОМПЬЮТЕР ТЕХНИКАСИ ВА ИНФОРМАТИКА АСОСЛАРИ**
3. **"ЧЕВАР" ТИКИШ-БИЧИШ ВА ЗАМОНАВИЙ ДИЗАЙН КУРСИ**
4. **"МОҲИР ПАЗАНДА" КУРСИ**

АЗИЗ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР! ВАҚТИНГИЗ БЕКОР КЕТМАСИН, ШОШИЛИНГ!

Тўлов сизлар учун қулай, энг муҳими қиммат эмас. Кам таъминланган оила фарзандлари учун имтиёзли. Аълочи тингловчиларимиз ТТМ нинг стипендиантлари бўладилар. Курсларимизни тамомлаганингиздан сўнг ўзбек, инглиз тилларида диплом— сертификат берилади. Сиз бу ҳужжат билан истаган жойингизда ўз ўрнингизни топасиз.

Яна қандай курслар ташкил этишимизни истар эдингиз? Бизга мурожаат қилинг. Ёшлар муаммолари институти Сизнинг муаммоларингизни ҳал қилади.

БИЗ СИЗНИ КУТАМИЗ!
Манзилимиз: Тошкент, Талабалар шаҳарчаси Ўзбекистон ёшларининг "КАМОЛОТ" Жамғармаси Ёшлар муаммолари институти. "Тадбиркор талаба" маркази. 209-хона, тел: 46-89-33, 46-91-73

Ҳамза туманидаги "Азамат * Риаз -- Ў" хусусий фирмаси тугатилади. Даъволар бир ой ичида 98-44-30 телефони орқали қабул қилинади.

Муассис: ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИНИНГ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ

Бош муҳаррир Абдуқодир НИЁЗОВ

Навбатчи муҳаррир: Темир ҚУРБОН

ТАҲРИРИЯТ: Қабулхона — 136-56-58, 133-95-97; хатлар бўлими — 136-54-64; тижорат бўлими — 133-79-69; ижодкор ёшлар бўлими — 136-54-64; спорт, ҳарбий ватанпарварлик бўлими — 136-58-93, котибият — 136-58-48.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083 Тошкент Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Нашр кўрсаткичи 64607

Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.

Дизайн устаси: С.ФАЙЗУЛЛАЕВ

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00012
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси
Буюртма Г. — 01053.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41
Ҳажми — 2 табоқ Тираж: 13.080
Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.
Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2
Босишга топшириш вақти ——21.30
1 2 3 4 5 6